SUSCRIPCIÓ
Barcelona . Una pesseta al mes
Espanya. . 4'50 pessetes al trimestre
Extranger . 9'00 id. id.
Pagant per anys, una pesseta de rebaixa

EL:POBLE:CATALA

DIRECTOR-GERENT
PERE COROMINAS
REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ
RAMBLA DE LES FLORS, 14, PRAL.
IMPREMPTA
CARRER FORTUNY, NÚM. 2, TERS
TELÈFONS
Redacció, 723 - Imprempta, 2,298

ANY VIII NÚM. 2.394 — BARCELONA, DIVENDRES, 29 SETEMBRE DE 1911 — UN NÚMERO, 5 CENTIMS

DON JOAN MARLET Y HOMET

Morí ahir a les tres de la tarde
HAVENT REBUT ELS AUXILIS ESPIRITUALS

(E. P. D.)

Sos desconsolats esposa donya Rosa Bosch, fills Joan y Enric, mare política donya Margarida Romanacn, viuda de Bosch, germans Marcelí, Dolors y Joaquima, germans polítics, oncles, nevots, cosins y demés parents y les raons socials **Marlet y Guasch** y **Marlet y Tey**, al participar a sos amics y coneguts tan sensible perdua, els supliquen un recort en llurs oracions y se serveixin assistir avui, divendres, a les quatre de la tarde, a la casa mortuoria, Rambla de Catalunya, número 95, pera acompanyar el cadavre a l'iglesia parroquial de Nostra Senyora de Betlem, y d'allí al Cementiri nou.

No's convida particularment

EL SIGLO
GRANS MAGATZEMS
ULTIMS DIES
DE
EXPOSICIO Y VENDA
DE
Articles pera colegial
Nombroses ocasions
EN
Efectes d'escriptori, dibuix y pintura - Coberts Vasos - Tovalloners - Capses netedat pera tocador - Carteres - Portallibres - Devantals Camises - - Llensols - - Flassades - - Colxes Mocadors - Genre de punt - Cotilles - Roba blanca - Catifetes - Sabons - Quina - Cistelleria Calsat - Bufandes - Gorres, etc., etc.
Trajos y accessoris pera cassador
Solament fins el 30 de setembre
REGIRAN
Preus tan considerablement reduits

Demà donarem als nostres lectors la traducció d'un excelent y ben orientat article que M. Paul de Mirecourt *acaba de publicar en el diari de Paris* L'Action *—l'orgue de M. Briand—y que's titula:*

Catalunya y Castella

Separació sentimental.- Catalunya es revolucionaria. Castella es conservadora. El despertar d'una nacionalitat. --- El caciquisme.

L'article de M. Paul de Mirecourt, *ple de simpatia per la causa del nacionalisme català, demostra que'l seu autor, amb tot y algunes imprecisions ben explicables, s'ha fet càrreg de l'amplitut y del sentit del nostre moviment. De segur que'ls nostres lectors llegiran amb satisfacció el treball esmentat.*

Notes politiques

En Lluis de Zulueta

Novament se troba entre nosaltres el diputat per Barcelona y benvolgut correligionari don Lluis de Zulueta.

Aprofitant la seva actual estada en la nostra ciutat, el senyor Zulueta ha realisat algunes gestions, de les quals «La Publicidad» d'ahir al vespre dona compte en la següent forma:

«Esta mañana el señor Zulueta ha visitado al gobernador civil señor Portela para gestionar la libertad de los presos por los últimos intentos de huelga general.

Además se interesó nuestro estimado compañero por el restablecimiento de las garantías constitucionales é indicó al señor Portela la conveniencia de ser más comedido en el ejercicio de la previa censura, pues se viene realizando con excesivo rigorismo.

El señor Portela, como siempre, se mostró muy deferente con nuestro amigo, diciéndole que los presos todos están procesados y que, por lo tanto, es cosa de los Tribunales de Justicia decretar su libertad.

Yo siempre—dijo el señor Portela—me inclino á la benignidad, tanto en la cuestión de los presos como en la de la censura, que se lleva á cabo, á mi juicio, con gran amplitud.

En cuanto á la suspensión de garantías, hizo constar que él no la había pedido nunca para esta provincia.»

Per la Diputació general catalana

Avui seran enviades les bases redactades per la ponencia de la Mancomunitat a tots els diputats que constituiren l'Assamblea del prop-passat mes de juliol.

Junt amb aquest document se'ls dirigirà la convocatoria de l'Assamblea magna que's celebrarà, com varem dir en passades edicions, el dia 16 del proppvinent mes d'octubre.

L'organisació del Districte VII

Reunida anit la comissió del districte seté se constituí en la següent forma:

President, Joan Montané; vispresident, Joan Munté; Secretari, Llorens Ventosa; caixer, Marius Calvet; comptador, Joaquim Hernández; vocals, Emili Muntané y Josep Cerqueda.

Acordá també per punt de reunió el Centre d'Unió Republicana, Marqués del Duero, número 88.

POLÍTICA CATALANA

LA COALICIÓ DE DRETES.-ELS LERROUXISTES. ELS REGIONALISTES

Les intencions de les dretes

No deix de tenir importancia la gazetilla política publicada per «El Noticiero Universal», segons la qual hi ha elements de la coalició de dretes que volen que's presenti candidatura en tots els districtes municipals, aduc en aquells ont no tenen cap probabilitat de victoria y ont no poden obtenir altre resultat que fer triomfar la candidatura lerrouxista.

Els elements aludits per «El Noticiero Universal» són, principalment, els de la Defensa Social y els conservadors den Boladeres.

Si el seu propòsit se realisés, en Lerroux hauria d'estar agraidíssim a la coalició de dretes, puig an ella deuria l'elecció de dos o tres regidors més.

Tal fet seria una demostració de que els caciquistes y la gent de la Defensa Social encara no han perdut les simpaties que durant tant de temps han sentit pel lerrouxisme. Y provaria, sobre tot, que no guia a la coalició de dretes altre afany que la salvació de Barcelona (!).

En Lerroux vé

Segons diuen els seus amics, a primers del mes entrant vindrà a Barcelona en Lerroux.

S'assegura que pronunciarà, a la «Casa del Pueblo», un discurs sobre l'actualitat política, intentant explicar y justificar l'actitut d'ell y del seu partit en les darreres vagues generals y marcant l'orientació que cal pendre com a plataforma electoral en la lluita del vinent novembre.

Els mateixos radicals confessen que la conducta den Lerroux davant dels passats successos ha sigut un cop molt fort pera el partit a Barcelona y a Catalunya, y dubten que pugui el capdill radical-conservador aturar la cada dia més considerable desbandada de la seva gent.

En Cambó y «La Veu»

Es molt comentada la fredor que d'un quant temps ensà demostra el diari regionalista envers don Francesc Cambó.

S'ha notat que les noves donades per l'aludit periòdic del llarg viatge del «leader»—o «exleader»—de la Lliga per l'orient europeu, no han sigut propries del confrare, sinó reproduides d'«El Baix Empordà» y de «La Publicidad».

La nova de l'arribada del senyor Cambó a Barcelona l'ha posada «La Veu» entre'l menudall de l'informació política y s'ha limitat a dirli «el nostre distingit amic» (!).

Companys dels interessats asseguren que'l senyor Cambó coincideix amb el senyor Verdaguer y Callís en l'apreciació de les qüestions actuals de la política catalana y espanyola. Y es sabut que'l senyor Verdaguer ha accentuat en aquests darrers temps la seva independencia de criteri y de conducta respecte'ls homes que dirigeixen avui activament la política regionalista.

Que alguna cosa hi ha en el fons de tot això, es indubtable.

SOCIETAT CATALANA D'EDICIONS

AVIS

Havent quedat ja llest el segon volum del present semestre, format per les Proses Bàrbares, *de l'ilustre escriptor Pradenci Bertrana, seguidament se farà el repartiment y l'envio dels exemplars als suscriptors.*

Aquells qui vulgain recullirlo personalment, podran passar pel domicili provisional de la S. C. d'E. (oficines d'EL POBLE CATALÁ) el dilluns, dimars, dimecres y dijous de la setmana entrant.

Als que passin a recullir el volum, se'ls prega que duguin el rebut, a fí de separarne el val corresponent.

Els suscriptors de fòra de Barcelona rebran el volum per mediació dels corresponsals o per correu, certificat, sense cap aument de preu.

SPORTULA

"Epos"

He passat una vesprada—fi d'estiu, clara nit de silenci—en una vella ermita repenjada sobre la mar, en la costa mallorquina. Y he recordat que una altra nit, ja llunyana, va sopiarme desde aquest recó de pau la desfilada d'uns cuirassats, allà enfòra, qui passaven tot enviant a l'ermita la llum dels reflectors potentíssims, com un «himne sublim del mal». — Precisament aquests dies acabava de veure, a la badia de Palma, l'esquadra anglesa que visità fa poc Barcelona, com un gladiador voltaria, el colisseu abans de la brega.

Venint d'aquella montanya sagrada m'arriba la dolorosa noticia de la catàstrofe del «Liberté».—Y no sé per què, en la meva fantasia, les dues imatges adverses, la de suma pau y la de suma guerra, rimen encara al davant meu.

... Allà, en el puig dels ermitans, que es imatge de tota l'humanitat, els anacoretes estan espargits en cel·les separades, qui se obren sota cada roca. Tots, sota la nit, contemplen, se fonen en la meravella de Déu. —Però n'hi ha un, únic, qui contrafà cada nit els resos divinals, y prega a les potestats diabòliques. Un geni infernal el visita, en el misteri de la fosca. Y aqueix ermità negre, que es tota la ciencia, aqueix sublim solitari possés, construeix, nit a nit, un cuirassat com qui ajuntaria'ls ossos d'una bestia monstruosa; y el llansa a la mar desde la roca sacrílega. Satanàs mateix, pera ell, ha desprès una espurna del seu foc, y anima, com a una nova Pandora, el vaixell destructor.

El cuirassat rumbeja davant les multituts admirades l'extrema complicació de la seva maquinaria exactíssima, catedral de la Mort. Es la bella Bestia, fera sorgida de les mans de l'Home y per ell animada, concentració de totes les forses de la natura domada per l'home, dòcil a l'home quan li manarà llensarse contra l'home.

Y vetaquí que de sopte, un bell dia, la ànima bestial se rebela en el ventre, en la ventrada curulla d'homes com la del cavall de Troia; la bestia sent desvetllarse en el seu interior el ciclop originari, el volcà originari; y en una revenja èpica de la natura esclavitzada, l'erupció d'homes salta al cel, en mitg d'un brollador de foc y d'estrèpit.

«Epos»...

FOSFOR

EL CAS DEN CAVIA

No cal enfadarshi

Ahir EL POBLE CATALA publicava un article de don Marian de Cavia, el «maestro» Cavia, en el qual hi havia la seva corresponent punxadeta a Barcelona a propòsit d'haver tret el nom de Cervantes d'un carrer de Gracia.

Aquesta es la segona vegada que'l senyor Cavia ens fa l'altíssim honor d'ocuparse de l'onomàstica dels nostres carrers. Y les dues vegades ha sigut per idéntic motiu, pel crim abominable d'haver tret noms castellans, perpetuadors de glories y glorioles castellanes, de les llosetes que diuen al vianant la fe de baptisme dels nostres carrers y plasses.

Cal confessar, però, que aquest segon article del senyor Cavia té una certa mesura que'l primer no tenia. En aquest ens posava de «malandrines y follones» que no hi havia per ont agafarnos y poc se'n mancava que no demanés una santa creuada d'escriptors castellans pera venir a exterminar amb les seves plomes d'oca aquesta rassa nostra antipatriótica y separatista. En cambi ara el senyor Cavia parla del fet en sentit dubitatiu y parla no més d'exigir una reparació si fos cert l'afront al princep dels escriptors que han honorat la llengua castellana.

Y motius té'l senyor Cavia pera dubtar de la seva certitut. Perquè l'altra vegada ja se li digué en tots els tons y totes les formes que'l cambi de noms de certs carrers obeia a trobarse repetits en més d'una y de dues barriades barcelonines, després de feta l'agregació dels pobles del pla a Barcelona. Advertit de llavors, el senyor Cavia no s'atreveix a llensar contra «los follones catalanes» una violenta diatriba. Y li'n hauriem d'estar reconeguts si fossim capassos d'apreciar certes fineses.

Es clar que'l senyor Cavia hauría obrat molt millor no escrivint l'article, fins a haverse ben enterat de si era certa o no la malifeta que algú degué anunciarli. Això sobre tot després de la planxa que per motiu semblant cometé temps endarrera. Però hi ha ningú que li pugui tenir rencunia de la seva lleugeresa, si's posa a considerar el torment que ha de ser pera un home veures obligat a tenir tema y a comentarlo enginyosament cada dia a la mateixa hora? Si el Dant hagués escrit el seu Infern en els nostres dies, ben segur no s'hauria descuidat de posarhi aquest suplici.

Siguem benévols, donchs, amb el senyor Cavia. Siguemli benévols si reedita els seus tòpics contra Catalunya, fins sabent per experiencia que'ls fets comentats són completament falsos. Un home que té imposada l'obligació de ser graciós y espiritual diariament y a l'hora fixa, ja purga prou tots els pecats que hagi comés y pugui cometre.

Val més que'l planyem que no pas enfadarshi. Si ens diu immotivadament alguna paraula groixuda, no ho fa per malicia, pobre senyor; ho fa perquè té de guanyarse la vida.

QÜESTIONS ARTÍSTIQUES

LA MUSICA PELS INFANTS

A l'Excelentíssim Ajuntament de Barcelona y als senyors Ignasi Iglesias, Santpere y Miquel, Josep Maria Pascual, Goberna, Suárez Bravo, Rodríguez Codolà, Urgellés, Borràs de Palau, "Alard", Vallés, Rodríguez Alcàntara, de Cantos, Urrecha y Simó

I

Ara que'ls petits estudiants, els nens que concorren a les Escoles públiques municipals, han tornat de les vagacions passades en diferents indrets de Catalunya, abans que reprenguin la llur vida normal d'estudi y tornin al treball intelectual de cada dia, crec que es hora oportuna de parlar ampliament de la cultura artística dels mateixos, en lo que's refereix a música.

Tenian avui als infants, la majoria per dissort, allunyats de tot espectacle veritablement artístic, sense nocions de lo que es la bona música y sense conéixer a fons aquest art, que difícilment troba ningú que li sigui rebel.

Precisament, parlant l'altre dia amb uns amics de la música dolenta que en forma de «zarzuelas» ens envien de Madrid, vaig escriure un article que publicá la revista «El Renaixement», demostrant que l'estat actual de decandiment artístic en música, es degut a la majoria dels músics que corren per Madrid, homes estragats y sense inspiració, fent rarissimes y honrades excepcions, que'ns importen obres infectes, veritables vergonyes pera un teatre.

No hi ha dubte que aquesta música ha tingut per molt temps un gran nombre d'adeptes que s'hi han anat entregant, no sentint ni procurant sentir res més, vivint aillats musicalment. Però no es menys cert que d'una temporada en aquesta part, degut segons el meu parer al seguit d'obres pocasoltes que s'han estrenat, aquell mateix públic devot de les «zarzuelas» n'ha fugit, donant vida a un sens fí d'operetes que, encara que no siguin cap obra d'art, per la seva senzillesa y motius algunes vegades forsa agradables, se fan interessants y quelcom més dignes d'oir.

L'haverse entregat el públic en cos y ánima a la dolenta música, no es degut a altre motiu que a lo poc conreuat del sentiment musical de cada hú, y el meu article d'avui tendeix a corretgir aquestes deficiencies y a procurar amb l'esfors mutu, que no arribi una nova era de decandiment y embrutiment musical, posant en evitarho totes les nostres energies.

Crec que lo millor es comensar pels infants. Una inteligencia tot just comensada a treballar, pot desenrotllarse fácilment cap al punt ont se l'encamini. No així un cervell ja atrofiat, que no hi ha ningú que'l reaccioni.

Contra el parer de pocs, molt pocs sortosament, que diuen que la música es un Art superflu, una ciencia de la que se'n pot prescindir, ja que no es necessaria a la vida de l'home, vaig a retreure lo que deia Nietzche, el gran pensador, en les seves «Máximes y Sentencies» (1):

«Quànt poca cosa ens manca pera la nostra felicitat! Es só d'una gaita. Sense música, la vida seria un contrassentit.»

Y efectivament, així es.

Resulta indubtable que la música influeix d'una manera notabilíssima en la vida de l'home. Hi han certs moments de la mateixa, hi han certs estats d'ánim en que la música ens parla com ningú mai ens ha parlat, en que'ls seus sóns ens arriben plens d'una placidesa que enlaira el nostre esperit cap a regions més pures, cap a indrets aont no hi niuen les males passions ni les baixeses, ni l'odi ni la sang, aont tot es bellesa, bellesa perfecte.

Y quin dret ens assisteix pera privar a ningú d'aquest suprem gaudir? Es opinió meva que tenim el dever ineludible de procurar que tot ser humá assoleixi el més alt grau de perfecció en tots els rams del saber y es o té d'esser pera nosaltres un remordiment deixar de procurar aquest major grau de perfecció, quan está en nostres mans conseguirho.

No tindriem tots pera els nostres pares un amarg gest de reprovació si, poguent, en lloc de procurar el nostre millorament intelectual, portantnos a les escoles y donantnos tots els coneixements necessaris y fins superflus, ens haguessin deixat sense medis d'ilustrarnos y fernos homes?

Donchs nosaltres venim obligats a preocuparnos del millorament intelectual dels infants, els futurs homes, y havem de posar al servei llur tota nostra forsa y tots els nostres medis, a fí que'l dia de demá siguin homes conscients y coneixedors de totes les Arts y de totes les Ciencies. Y al formar així una generació d'homes educats intelectualment lo millor possible, preparem un avenir superior encara, car es de creure que aquella, seguint les nostres petjades, continuará y amplificará el nostre treball, arribant a una era de veritable ciencia, a una era ont l'home será conscient en alt grau y haurá assolit un estat lo més perfecte possible, dintre l'imperfecció humana.

Y cap aquí va tot lo que fins ara he dit y lo que aniré dient.

La música deu haver d'ensenyarse amb tota cura, ordenadament, com correspon a un Art tan exquisit, procurant seguir una norma o pauta clara y concisa, que pugui donar resultats positius. No pot tractarse ni ensenyarse de qualsevol manera, ni com una assignatura de més o menys importancia; es necessari donarli «tota» l'importancia, posarhi «tots» els sentits.

Bella y hermosa es una obra mestra deguda a la ploma d'un Cervantes, d'un Dant, d'un Shakespeare; però quánta y quánta bellesa, quánta y quánta riquesa d'emoció no atresora una simfonia de Beethoven, unes frases de «Parcival» de Wagner y fins y tot les petites y fresques cansons de Grieg!

La música's compenetra amb la vida de l'home; ens porta tristeses y alegries, y allá ont la paraula perd la forsa emotiva, allá arriba la música, el grau d'emotivitat de la qual es infinit y sempre inagotable.

Recordo que la primera vegada que vaig oir la «Sisena Simfonia» de Beethoven, me produí una intensa emoció, y al finalisar un veí meu gesticulava, mirantme amb els ulls intensament oberts, sense poder dir una paraula, fentme venir a la memoria aquella frase de Gabriel d'Annunzio (1):

«No parla encara, tant la seva commoció deu esser intensa y rublerta de delicies.»

Els esperits més caltes, els homes més eminents, han sentit sempre una forta inclinació per la música. Sócrates, el diví mestre, tenia un somni que se li repetia cada nit, presentantse baix diferents aspectes: «Oh Sócrates, compon y cultiva música!».

Per qué, donchs, privar an els petits infants d'un Art tan exquisit? En nom de qui y a sant de qué, podem negarnos a infiltrar en el cor llur, tendre encara, prest a deixarse influensar per les coses de la vida, aquesta ciencia noble y gran, aquest Art puríssim?

Jo prego humilment als senyors, bé prou coneguts, que poden aportar en aquest assumpte una opinió autorisada, que parlin y diguin el seu modo de pensar sobre aquest punt y en especial ho faig a l'Ignasi Iglesias, home de cor bondadós, que sent y escampa arreu la poesía, que estima fortament y intensament, convensut que la seva paraula té d'ajudarnos en el camí emprés, en el qual si bé tenen de trobarshi espines, es després rialler y ample, amarat de bellesa y claretat! Y vaig resoludament a ocuparme del meu punt de vista.

L'Ajuntament té al meu modo de veure una obligació senyaladíssima, un dever marcadíssim: el de procurar per tots els medis la cultura artística de tots els infants, que serán els homes de demá y els que han de judicar les nostres obres. Donchs, agafantho pel costat musical, hauria de preocuparse que aqueixa branca del saber humá adquirís en els nens el major desenrotllo possible. Disposant com disposa l'Ajuntament d'un edifici com es el Palau de Belles Arts (que malgrat no reunir gaires o cap condició acústica, es l'únic local que per ara podría aprofitarse sense que perjudiqués la caixa comunal), podría donar allí, baix la direcció de persones competents, un curs de concerts matinals, o a les tardes dels dies feiners o diumenges; es a dir, un concert cada setmana (en qual cas podria veures quin fora el dia més a propósit pera donarlo), als que tindrien el dever ineludible d'assistirhi tots els infants que concorren a les escoles municipals, junt amb el professorat respectiu.

En aquests concerts, raonadament ordenats, hauria de comensarse donanthi a conéixer obres senzilles, que no omplissin el cap ni maregessin als petits oients, y de mica en mica graduarlos fins arribar a la música més notable moderna, la qual capirien els escolars després d'un curs de sentir obres d'una més fácil composició y comprensió, y així se formarien una perfecta idea de la música.

L'Ajuntament disposa de la Banda Municipal, que podría donar concerts sense perjudicar l'hisenda comunal; aprés podrien ferse gestions prop dels senyors Goberna o Daniel pera que hi donguessin concerts de orga, y es de creure que aquests beneméritis senyors no exigirien pas una retribució, molt al contrari, donat el fí altruista de l'obra. També podría solicitarse'l concurs dels novells pianistes, ja avui reconeguts com a veritables notabilitats: en Net, Gibert y Camins, Marshall, Furest, etc., etc., els quals es de suposar que galantment el donarien.

També podrien organisarse concerts per Orfeó, donant a conéixer als infants tot el devassall de cansons catalanes primer, pera que's familiarisessin amb l'art de la nostra terra, y aprés gradualment donarlos a conéixer obres ja de més volada, fins arribar a lo més gros que per Orfeó hi hagi, y jo estic segur, completament segur, que'ls Orfeons no repararien pas en aplegarse pera donar a conéixer una obra d'importancia capdal, que necessités una gran massa choral educada (musicalment s'entén) y que no posarien davant de l'interés general les petiteses de les capelletes, per desgracia mal molt generalisat a casa nostra.

Tot lo que deixo apuntat necessita naturalment l'apoi de tothom y el consell de persones ilustrades, que a més de cooperar en aquesta obra, puguin prestar el seu saber sobre'l plan d'estudis o concerts.

No crec que hi fos de més una petita conferencia, curta, molt curta, que no fadigués l'atenció dels petits oients y que contribuiría en gran manera al coneixement més perfecte de les obres.

A més de lo que deixo dit, podria concertarse, per exemple, un cop cada més, un concert a gran orquestra, únic gasto que portaria la realisació d'aquest plan a l'Ajuntament; però, si bé's mira, en una ciutat ont tantes y tantes coses inútils se subvencionen, bé podrien distreures unes pessetes pera una obra tan meritoria!

Tot lo que deixo exposat no es de difícil execució, y me sembla que si els amics a qui va endressat aquest article, tots els persones de reconeguda competencia, ajuden amb les llurs paraules a arrodonir la obra que jo esbosso, será aquesta acceptada per l'Ajuntament, y entre tots haurem portat

(1) «El cap-vespre dels Idols».

(1) «Le Vergine de le Rocce».

aquesta generació que pujará a un grau més de perfecció y haurent contribuït en la mida de les nostres forses al millorament cultural d'aquests homes de demá.

Y si arriba a realisarse lo que deixo dit, si aviat veiem com setmanalment se dona en aquell Palau de Belles Arts un concert dedicat als infants, pera educar progressivament la seva sensibilitat artística, quina no será la nostra joia, al pensar que pera aquesta obra tots ens hem ajuntat, tots hi havem portat el nostre gra d'arena y que d'aquest aplegament n'ha sortit una tan bella obra!

AGUSTI PEREÑA

Oficines electorals

DISTRICTE SEGON

(Baix de Sant Pere, 38, principal)

En aquesta oficina, que ha vingut funcionant tot l'any, hi han quedat exposades les llistes electorals corresponents a les 30 Seccions de que's composa aquest Districte y que han de servir pera les properes eleccions de regidors.

En la mateixa s'estan formant extenses relacions de les defuncions, cambis de residencia, cambis de domicili, etc., d'inscrits a les esmentades llistes, pera evitar suplantacions en dies de votació.

Els ciutadans a quins interessi sapiguer si figuren en les llistes o puguin proporcionar algun dato sobre qualsevulga elector, són pregats de passar per l'oficina, de nou a onze de la nit.

DISTRICTE QUART

(Diputació, 333, baixos)

La Comissió electoral d'aquest districte convoca a una reunió que's celebrará en el C. N. R. del districte IV, Diputació, 333, baixos, el divendres, 29 dels corrents, a les dèu de la nit, a tots els que en passades eleccions han exercit el càrreg d'interventor en qualsevulga de les seccions que comprèn el districte, així com an aquelles persones que tinguin interès pel major èxit de la candidatura que presenti l'Esquerra catalana.

En les oficines que s'han montat en el C. N. R. d'aquest districte s'està treballant activament en la rectificació del cens, y en l'ordenació del treball preliminar a la lluita que s'apropa.

Si alguna persona té interès en averiguar quelcom referent a les eleccions en aquest districte pot acudir a les oficines del C. N. R. del districte IV, que estaran obertes a disposició dels ciutadans, cada dia, després de sopar.

CRÓNIQUES LLEUGERES

CIRC EQÜESTRE

Aquest genre d'espectacle ha passat per una llarga crisi a Barcelona. Primer va desaparèixer el seu edifici de la plassa de Catalunya. Després va aguantarse com va poguer al teatre Tívoli, fins que també va desaparèixer l'inoblidable Alegria, abandonantnos per sempre més, amb gesto despreciativo, revólver en mà. La crisi havia arribat en el seu punt més agut y aquella va esser l'última cabriola de l'era decadent del Circ Eqüestre—un salt mortal de debó.

Després d'ell, ningú s'havia atrevit a continuar la seva obra. Aquest any ha ressuscitat el Circ Eqüestre, nosaltres ens en felicitem perquè al menys representa una variació en els espectacles de Barcelona, ciutat d'hivern. Però diríem que es l'Alegria que ha ressuscitat; ens tornem a trobar en el Tívoli, amb la mateixa barraca, amb la mateixa pista y crec que amb els mateixos músics ensopits de les passades temporades.

No volem, amb això, blasmar la companyia; en conjunt es acceptable y ofereix alguns números força interessants. Devem citar, en primer terme, «Les Orpington's», equilibristes de força, pera qui són els millors y més forts aplaudiments. La «troupe» russa, «Zenga», resulta un número interessantissim amb els seus originals ballets. También són notables en els seus treballs, Mlle. Ella Seifert y els atletes Torontos. Dirigim un elogi als clowns Alfred, Paco, Goro, Carpi y Noppi, pera que no's desanimin fent riure al públic infantil y inofensiu que pera ells va a l'espectacle.

La presentació de la Blanche de Paume estava anunciada com un número de quadros plàstics. Rès, una desilusió pera molta gent. Mlle. Blanche no alardeja del peu nu estètic, es tota una altra cosa: presenta rellevis y quadros molt artístics, molt espirituals y molt interessants, amb la seva «troupe» composta de 13 persones. Mlle. Blanche sembla una dama de caràcter: apareix al final, pera recullir els aplaudiments, amb un guarda-pols, amb flors al cap y donant ordes militars davant de l'últim quadro, «La partida dels voluntaris».

Aquesta setmana ha aumentat la companyia amb dos números més: els «4 Kirsten Marietta» y «Las Mascotas», que han sigut molt ben rebuts pel públic.

No oblidem al director Chevalier F. Charles. La seva figura sobresurt per damunt de totes les altres. M. Charles es tot un francès: es «poseur» y es galant. Pren la tralla amb l'elegancia d'un aristócrata, somriu amb displicencia y saluda correctament y pausadament, convensut de la seva mestria amb el grupu de cavalls que presenta. Els dies de moda fa vestir el truc als acomodadors y regala flors a totes les dames. Cree que si fos per ell, l'espectacle pendria un caràcter senyorial y cavalleresc, a la pista s'hi ballarien minuets, s'hi faria «música di camera» y s'hi pendria'l té de les cinc de la tarde.

CISQUET

CRONICA DE BARCELONA

Sessió de l'Ajuntament

A les cinc de la tarde, el marqués de Marianao, amb pantalons blanes, creua'l saló de conferencies. Sonen els timbres cridant a la sessió de segona convocatoria corresponent a la present setmana.

En el Saló de Cent poques persones. A l'estrada més pocs regidors. S'obre la sessió, se llegeix l'acta de l'anterior, que s'aprova y se dona coneixement del

Despaig oficial

L'Arcaldia

Ofici del marqués de Marianao comunicant haverse posseessionat novament de l'Arcaldia.

Y lo que'ns en alegrem, nosaltres!

Monument a Servet

Comunicació del Municipi de Viene y Comité del Monument a Servet, convidant a l'Ajuntament de Barcelona a l'inauguració del monument que tindrá lloc en aquella ciutat el 15 d'octubre, baix la presidencia de M. Dubost, president del Senat, y M. Beaumetz, ministre de Belles Aarts.

A proposta del senyor Serraclara s'acorda facultar a l'arcalde pera que designi una comissió de regidors pera correspondre al convit.

Mocions

La catàstrofe del «Liberté»

El senyor Serraclara, fent referencia a la catástrofe ocorreguda a Tolon, diu que quan aquella ocorregué, ocupant ell interinament l'Arcaldia, aná a visitar al cónsul francés donantli el pésam en nom de Barcelona. Peró creu que això es poc y proposa que s'acordi el sentiment de la Corporació que se comunicará telegráficament a l'arcalde de París.

S'hi adhereixen els senyors Albó y Marial y s'aprova. El marqués s'ho escolta badant com si no sapigués de que's tracta.

Orde del dia

Escoles graduades

El senyor Ferrer dona explicacions demanades pel senyor Nualart, respecte un dictamen de Governació que proposa realisar algunes obres en determinades escoles pera poguerles posar en situació de gaudir dels beneficis d'una reial orde que determina les condicions que han de tenir les escóles graduades.

També hi ha un dictamen que proposa que per virtut de la conversió se compensi als mestres de les escoles graduades, amb 1,500 pessetes de subvenció.

El senyor Mir combat el dictamen, dient que les quantitats que's demanen són excessives, molt més si se té en compte que dou pagarles l'Estat. Menassa amb presentar un recurs d'alsada contra l'acord, si aquest arriba a esser válid.

El senyor Ferrer diu que ell en la comissió de Governació no intervé pera res en aquest assumpte per la raó del parentiu que té amb mestres públics de Barcelona. Es a dir que aquest dictamen va al Consistori sense'l vot de l'orador, peró que no obstant el defensa.

Historia'l senyor Ferrer la marxa y desenrotllo de la qüestió, deduintse de l'historial que'ls senyors Serraclara y Mir convingueren en la compensació de les retribucions dels mestres de Barcelona, que havia indicat l'inspector general d'Instrucció senyor Altamira. Se convingué després la quantitat, la qual se comunicá als mestres que la trobaren petita, y en la sessió passada la Comissió de Governació, per vots dels companys del senyor Mir, acordá que la quantitat fos de 1,500 pesseles. Si bé jo, diu, en sí no la trobo grossa aquesta quantitat, li considero per lo que pot costar al cap de l'any a la ciutat, peró consti que ella es filla de gestions fetes prop dels senyors Mir y Serraclara.

Rectifica'l senyor Mir, pronunciantse contra'l dictamen per entendre que aquesta que aquell proposa es funció de l'Estat y per creure injust, ademés de car pera l'Ajuntament, el declarar gratuita l'ensenyansa graduada, no declarantlhi l'elemental.

Acaba presentant una esmena que demana que la quantitat que s'ha de donar com a retribució als mestres de les escoles que se convertiesin en graduades, se fixi poantse previament d'acord les comissions de Governació y Hisenda.

L'esmena es admesa y en conseqüencia el dictamen queda en sospens. Els altres que proposen la realisació d'obres pera la conversió de les escoles queden, naturalment, damunt la taula fins que l'assumpte de la compensació als mestres se resolgui.

Proposicions

Pels interessos municipals

Firmada pels senyors Lluhí, Mir y Nualart, se presenta la seguent proposició:

«1.º Que se declare urgente esta proposición.

2.º Que se apruebe la relación de número 1 que se acompaña, de los edificios propiedad del Excmo. Ayuntamiento á tenor de lo dispuesto en los artículos 4.º de la ley de 29 de diciembre de 1910 sobre el Impuesto de Derechos Reales y Transmisión de bienes y 196 de su Reglamento de 20 de abril último.

3.º Que á los efectos prevenidos en los expresados ley y reglamento y sin perjuicio de ampliarla en lo menester, se remita dicha relación al Ilmo. Sr. Delegado de Hacienda en esta provincia.

4.º Que se solicite del mismo que se incoe el oportuno expediente para declarar exento del pago de la contribución territorial á tenor de lo dispuesto en el art. 14 de la ley sobre la materia de 29 de diciembre de 1910 los edificios y solares continuados en la relación núm. 2 que asimismo se acompaña, por hallarse los primeros destinados á servicios incluídos en dicho precepto y no producir renta alguna los segundos.

5.º Que se remita la expresada relación al referido Sr. Delegado de Hacienda haciendo constar que se ha solicitado la incoación del expediente de que se ha hecho mérito y que en su consecuencia deben de ser excluídos del pago del impuesto de que se trata.

6.º Que se apruebe y remita á la referida dependencia la relación núm. 3 que también se acompaña, comprensiva de los valores propiedad del Municipio sujetos al pago del mencionado impuesto.

7.º Que se manifieste al Ilmo. Sr. Delegado de Hacienda que á su debido tiempo se le remitirá una relación que comprenda las demás propiedades inmuebles de esta Municipalidad que por hallarse destinadas á servicios incluídos en los preceptos de la ley unos y no producir renta alguna los otros deben también ser excluídos del pago del ridendado Impuesto.»

El senyor Albó's mostra conforme amb la proposició, peró demana que s'hi afegeixi que's gestioni la prórroga del plas y la sospensió dels efectes del Reglament.

El senyor Lluhí creu que en lo que demana'l senyor Albó hi ha un gros fonament en l'aspecte del Dret administratiu. Ara que això no son pas quantitats tan formidables com en un principi s'havia dit. Això no vol dir que no s'hagin de fer gestions pera aconseguir una solució satisfactoria. Per aquest motiu fa seva l'adició del senyor Albó.

El Sr. Mir també fa seva l'adició, la qual s'aprova amb la proposició dels senyors Mir, Lluhí y Nualart, de la Comissió de Propietats.

La Banda Municipal

Proposicions demanant la Banda pera la festa major de Les Corts (amb 500 pessetes pera bonos pera'ls pobres d'aquella barriada) y pera la de la Barceloneta.

El Vinaixa la combat, dient que se'n abusa massa de cedir la Banda. El senyor Albó li adverteix que's tracta d'unes barriades molt importants que celebren la seva festa major. Proposa que la proposició passi a la Comissió corresponent.

El senyor Nualart adverteix que en la sessió passada s'acordá que la Banda sols se cedís a proposta de la Comissió de Governació.

El senyor Mir diu que aquest acord sols se prengué amb relació a festeigs organisats per societats particulars, peró no referintse a diversions públiques.

Rectifiquen tots y se promou un llarg debat.

Després passen totes les proposicions a estudi de Governació, la qual acorda cedir la Banda pera totes aquelles festes populars que's demanin y negarla a les societats particulars. Així la Banda concorrerá a les festes majors de les barriades.

La Cequia Comtal

Precedida d'un llarg y ampulós preámbul se presenta la seguient proposició:

«1.º Que se declare urgente la misma.

2.º Que mediante la Junta de la Acequia Condal consienta en que se viertan las aguas de dicha Acequia á las cloacas de la calle de Cortes y carretera de Rivas en el cruce de las calles de Cortes y Marina y se obligue á terraplenar á sus costas el trozo de cauce que quede en su caso inservible desde dicho cruce hasta la rasante de las calles que atraviesa el citado cauce pudiendo la Junta de la Acequia adoptar las precauciones que estime convenientes para poder identificar en todo tiempo el trazado de dicha Acequia; se acuerde que interinamente y mientras se estudie en definitiva solución respecto al desvío de la Acequia se viertan las aguas de la misma á las cloacas de las calles de Cortes y carretera de Rivas en el cruce de la primera con la de Marina y para ello una vez obtenida la conformidad de la Junta de la Acequia antes mencionada respecto á la conducción de sus aguas á las referidas cloacas y el terraplenamiento del cauce que queda vacante se formule por la Sección facultativa correspondiente el oportuno proyecto de las obras á realizar con dicho objeto y el presupuesto de las mismas.

Casas Consistoriales, 28 septiembre 1911. —Serraclara, E. Marcilla, Guñalons.»

El senyor Marial la combat, dient que s'ha d'estudiar la qüestió abans d'aprovar lo que's proposa. Creu ademés, que les clavagueres del carrer de Roger de Flor y de la carretera de Rivas, a les quals se vol fer desaiguar la Cequia Comtal, són insuficients pera recullir el capdal d'aigua que aquella conduheix. Ademés, diu, si la Cequia Comtal está bruta que's fassi netejar que obligació hi té la Junta a netejarla, ja que cobra subvenció de l'Ajuntament.

El senyor Serraclara defensa l'urgencia, alegant les presses que dona'l governador pera resoldre aquest assumpte.

El senyor Nualart observa que'l governador no es ningú pera obligar a l'Ajuntament a pendre l'acord que se li proposa.

El marqués troba molt bé la proposició filla del «bon acert que caracterisa al senyor Serraclara».

Acaba defensant al governador.

El senyor Nualart replica que lo urgent es fer neteja de la Cequia, a lo qual podria obligar el governador, ja que té obligació la Junta d'aquella, a netejarla.

S'ocupa ademés, dels conflictes d'orde legal que crearia la proposició per quant resultarien amb el desviament una multitut de parceles que no sabriem a qui pertanyen. Cita'l cas que al passar la Cequia altres vegades per allí ont se la vol fer passar, ha produit grosses inondacions.

En votació nominal es refusada l'urgencia per 16 vots contra 13.

S'han retirat alguns radicals del saló a l'hora de votar. D'aquí la derrota del quefe de la majoria.

El senyor Serraclara, tot efutismat: Declinant toda responsabilitat d'orde polític y d'humanitat, retiro la proposició. (Rumors.)

Parla'l senyor Albó, extranyantse de que per amor propri el senyor Serraclara retiri una proposició que pocs moments abans la considerava una panacea. Nosaltres, diu, creiem que s'ha de resoldre això, peró no ho volem resoldre creant els conflictes a que'ns conduia la proposició del senyor Serraclara.

El senyor Serraclara: Per això la retirem, per desacertada!

Una veu del públic: Fora!

El senyor Serraclara: Quí es? Demano la paraula.

El president: La té S. S.

El senyor Serraclara: Pera que hi hagi en el públic la consideració deguda.

L'arcalde queda tan fresc.

El senyor Ferrer: Quan s'increpa a les minories no'n feu cas!

En Guñalons se queixa de que no hagi estat aprovada la proposició.

Una veu: Expliquiho als seus companys que no han votat!

Segueix en Guñalons, dient que la proposició s'havia d'haver aprovat per amor a Barcelona.

El senyor Marial: Per amor a les parceles! (Grans rumors.)

Así queda clos l'incident.

Després, quan s'havien discutit altres dictamens de l'orde del dia, entren els senyors Coll, Callén y Marcilla y fan constar el seu vot favorable a la proposició Serraclara.

Quan fou mort el combregaren.

La barra dels lerrouxistes

Se presenta una altra proposició demanant que pera unes festes que organisa l'Ateneu d'Hostafrancs se cedeixi la Banda y 500 pessetes.

El Vinaixa diu que compromisos de partit li obliguen a votar la proposició prescindint del seu criteri personal.

Com recordaran nostres llegidors la Societat que solicita la Banda es aquella que se feu célebre quan l'atentat contra en Salmerón.

La proposició se vota nominalment y s'aprova, prescindintse dels acords anteriorment presos.

Peró seguidament se demana la Banda (y cap diner) pera uns veins d'Hostafrancs que amb motiu de la festa major han montat un envelat.

Y aquí de la barra dels lerrouxistes.

Com que d'aquests veins no se'n parlá quan l'atentat contra en Salmerón, no hi ha perqué compláurels. Y en votació nominal voten contra la cessió de la Banda.

Heusaquí uns procediments admirables. Cal que'ls tinguin presents els veins d'Hostafrancs.

Damunt de la taula

L'edat d'admissió dels empleats

El senyor Lluhí combat el dictamen que proposa deixar en sospens l'aplicació del Reglament que fixa fins als 45 anys l'edat d'admissió dels empleats. Proposa que aquest assumpte l'estudii la Comissió corresponent.

Así s'acorda.

Fi

Se van discutint sense incidents els altres dictamens y a quarts de nou s'aixeca la sessió.

■ ■ ■ ■

OBITUARI.—Gran sentiment haurá causat a totes les seves nombroses coneixenses, la mort del senyor don Joan Marlet y Homet, ocorreguda ahir en nostra ciutat.

El senyor Marlet era una persona molt coneguda en el comers barceloní figurant en importants cases. Això y les seves excelents condicions personals li crearen un nombre considerable de relacions que avui ploraran amb la familia, la seva pérdua.

A una y a les altres les acompanyem en el pregon dol que les afligeix.

La Societat dels obrers de l'art de fundició de Barcelona y son radi celebrará reunió general diumenge vinent, a les deu del matí, en el local social, Guardia, 14, principal, pera tractar entre altres coses, dels treballs realisats per la Junta y del modo de socórrer als presos a conseqüencia de la darrera vaga.

La mateixa Societat ha publicat una extensa fulla anunciant que's prepara pera fer una forta campanya pera aconseguir la jornada de nou hores, com la tenen ja'ls fundidors de Valencia, Reus, Tarragona, Coruña y altres poblacions.

AVIS A UNS ESCOLARS. — Ha arribat a nostre coneixement l'actitut que s'atribueix als escolars de l'Escola d'Arts y Oficis del carrer del Bogatell que no volen matricularse per creure que aquella escola no s'obrirá per no estar acabades les obres que s'hi realisen.

Nosaltres creiem que aquests escolars deuen matricularse perqué l'escola funcionará. En la sessió del dia 11 en que's va discutir el pressupost extraordinari el senyor Lluhí presentá una esmena demanant 8,000 pessetes pera acabar les obres de aquella escola. La esmena va aprovarse y es de creure que la Junta Municipal també l'aprovará.

En tren especial van arribar ahir a les sis del matí 600 obrers, que havien anat a Ceta a la verema.

El tren va parar davant de la Secció Marítima, ont els passatgers sigueren desinfectats y visitats pels metges municipals.

El comandant general dels Somatens s'ha dirigit a l'arcalde pera que alcansi de les companyies tramviaries que'ls individus del cos puguin anar als tramvies amb les armes sense enfundar.

Actualment está proibit portar armes descobertes.

Ha sigut pagada en 47,000 pessetes la casa número 11 del carrer de l'Hostal del Sol, de 3,530 pams, propietat de donya Lluisa Balansó.

El nou director de la companyia de Teléfons ha oficiat a l'Ajuntament ratificant la oferta de contribuir amb 2,000 pessetes al cambi de paviment dels carrers d'Avinyó y de la Baixada de Sant Miquel.

Ahir a la tarde tingué lloc a la Casa de América la primera junta de l'Institut de Estudis Americanistes baix la presidencia del senador don Frederic Rahola.

La sessió va tenir molta importancia, iniciantse en la mateixa la discusió del manifest programa que aviat se fará públic. S'acordá també celebrar diverses assamblees americanistes de carácter económic en les principals poblacions de Catalunya. Se posá també a discusió el projecte de bases pera la Federació Nacional de Societats Americanistes que s'ha de realisar a Barcelona el dia 4 de desembre vinent y se fixá el programa de les conferencies que's donaran en el curs entrant.

Acabada la sessió varen rebre'ls senyors de l'Institut, junt amb el president accidental de la Casa don Alfred Goycoechea Walton, cónsul general de Xile, la visita del general don Francisco Rius Rivera, distingit cubá, veritable héroe de la guerra colonial, que ha vingut en viatge d'esbarjo y de pau, en aquesta ciutat ont estigué en 1897 presoner de guerra.

Nostre distingit hoste, que anava acompanyat del cónsul general de Cuba a Espanya don Joaquim Alsina, del seu amic particular senyor Giraudier, viscónsul de Turquia, dels doctors Escobar, del Valle, Calzada y d'altres distingides personalitats americanes residents a Barcelona, va tenir a la Casa de América una afectuosissima rebuda.

—«Vitalión» fa sang pura y rica.

Demá comensará la nova temporada en el Teatre del Bosc amb atraccions y pelícoles. L'espectacle será per seccions, proposantse la empresa presentar als millors artistes y les pelícoles més noves y interessants.

Això, la baratura dels preus y la condició del teatre, fará que sigui una bona temporada la del Bosc.

En la secció de Sports y Excursions del Centre Autonomista de Dependents del Comers y de la Industria ha quedat oberta la matrícula pera l'ingrés a les classes de Gimnás y Esgrima que comensaran a funcionar desde'l primer d'octubre.

Les dependencies de dites classes han sigut notablement millorades, adquirint nous aparells.

La tanda d'excursions comensará el dia 1 d'octubre amb una visita als Cingles de Corbera, La Palma y Planes de Pallejá.

Sortida en el tren de les cinc del Baixador del Passeig de Gracia.

TENENCIA D'EXPLOSSIUS

El Jurat condemna an en Jordan y Gallegos

Davant del Jurat comparegué ahir l'ácrata Francisco Jordan y Gallegos, en el domicili del qual, que'l tenia, com a rellogat, en una casa del carrer de Ponent, va trobar la policía el 19 de maig de 1910, una maleta de la propietat del processat que contenia 25 cartutxos de 100 grams cada un de dinamita y alguns impresos de propaganda libertaria.

El Jurat se reuní en la sala de la secció tercera, formant el tribunal de Dret els magistrats senyors Catalá, president, Lloret y Oiz.

L'acusació fiscal la portava el senyor Cruces; la defensa el lletrat y regidor don Josep Puig de Asprer.

A la vista hi assistí nombrós públic.

Comensat el judici y després de llegirse les parts acostumades de l'apuntament, comensá l'interrogatori del processat.

A preguntes del fiscal declara que vingué d'Andalusía a Barcelona y cercá feina de fuster, conseguint trobarne.

Reconegué professar idees anarquistes y que va contraure molta amistat amb en Miranda, en Castellote, l'Eusebi Amo y altres ácrates, amb els quals se veia en un café del carrer d'Aribau.

En cambi digué que'ls seus amics no anaven a casa seva: una sola vegada hi aná l'Amo (que era confident de la policia), no recordant pera qué, peró afirmant que no deuria esser pera res de mal.

Encara que anarquista y revolucionari se declará enemic de la violencia y dels atentats terroristes, que califica d'actes ruins.

Reconegué també esser cert que's va dirigir amb insistencia a una noia de Fuentevaquero (amb la que tenia relacions) pera que fes propaganda anarquista, y que escrigué una carta dient «adelante y si encontramos un obstáculo, hagamos justicia, eliminándolo, si las razones no bastan».

—Qué vol dir aquesta frase? Suprimir una persona? — li preguntá el fiscal.

—No, mai; un obstacle no vol dir una persona — digué'l processat.

Afegí que no va dir en un miting que un fusell es car, peró «una bomba costa 30 céntims». Qui ho va dir va ser l'Eusebi Amo.

No recordá tampoc que esclatessin bombes durant les festes de maig de 1910; això, encara que ho portessin els diaris, «no li interessava». Recorda la mort de l'anarquista portador d'una bomba a Madrid; amb aquest motiu, va escriure algunes cartes al seu pare y després li va telegrafiar que «destruís les cartes, perqué comprometien». Peró explicá això dient que les cartes no tenien res de particular, no essent tot, segons ell, més que un embolic tramat per la policia.

Respecte a la troballa dels cartutxos en la maleta seva digué (com en el sumari) que havia comprat la dinamita pera enviarla a un amic seu, empressari d'obres de Pinos; no recordant que escrigués an aquest, indicantli lo que havia de declarar. La dinamita li oferí un tranzeunt desconegut, al carrer d'Aribau, y li va comprar perqué l'empressari li havia fet temps passat aquest encárreg.

Negá que digués mai a ningú que destinava la dinamita a confeccionar bombes.

A preguntes de la defensa, manifestá que havia parlat amb l'Eusebi Amo, l'anarquista, de que necessitava dinamita pera l'empressari, peró com l'Eusebi Amo era un confident de la policia, podria molt ben ser que li armés un parany, per medi del tranzeunt del carrer d'Aribau, a fi d'atribuirse el descobriment d'un terrorista imaginari.

Després de l'interrogatori, s'entrá a la prova testifical. Joan Pardo, llogater del pis del carrer de Ponent, no's presentá per esser difunt, llegintse la declaració que prestá en el sumari, en la qual manifestá saber que'l Jordan era ácrata, peró ignorava la existencia de la dinamita en la seva casa.

Josep García y Josep Pardo, amics del processat, no's presentaren, aplicántelshi la multa corresponent.

Feliciá Salagaray, inspector de policía que tenia orde de vigilar al processat y va practicar el registre, explicá lo ocorregut en la forma seguient:

Estant el declarant amb alguns agents al Tupinamba de la plassa de l'Universitat, va veure al processat amb dos homes sospitosos. El van seguir. Al dia seguent el van detenir a l'entrar a l'escala de casa. Abans de fer el registre, els policies se van fer escorcollar per un municipal, pera que no diguessin després que la policia portava o deixava de portar objectes comprometedors.

El registre doná per resultat trobar en una maleta 25 cartutxos de dinamita, que'l Jordan declará que eren seus.

L'inspector senyor Carbonell repetí la mateixa declaració de l'anterior respecte al registre, sostenint una forta discusió amb l'advocat defensor respecte al confident Amo, actualment a París, al qual negá el senyor Carbonell que li fossin enviats diners.

El guarda municipal don Josep Marial Roca confirmá les declaracions dels senyors Salagaray y Carbonell, explicant el registre que's va fer al domicili del processat. Digué que aquest, tan bon punt varen preguntar els policies lo que hi havia a la maleta, va contestar que hi tenia dinamita.

Don Joan Mariñach, propietari d'un taller aont havia treballat el processat, manifestá que aquest mai va ocuparse en el taller d'altra cosa que de la feina.

Don Josep Torrents, arcalde en aquells temps de Caldes de Montbui, y Domingo Rabassó, Jaume Morliu, Antoni Fort y Jaume Serra y Coll, que varen assistir a un miting celebrat en dita població amb motiu d'una vaga que sostenien els obrers picapedrers y en el qual hi prengué part el Jordan, donaren explicacions sobre lo que fou dit acte, dient que tingué caràcter marcadament anarquista y que en ell tant el processat com altres dels seus companys s'expressaren en termes violentíssims, predicant el sabotatge y arribant algú d'ells (no recordaren quin) a parlar de bombes.

Se llegiren després algunes declaracions, entre elles la del contractista de Pinos Fuente, don Joan Linares, el qual deia en la mateixa que si confirmá en el sumari que havia encomenat al Jordan que li comprés dinamita va esser per haverlo menassat el pare del processat, peró que no era cert.

El delegat del governador que va assistir al miting de Caldes, deia en la declaració que fou llegida, que'l Jordan va dir en el seu discurs: «Si els obrers no tenen fusells perqué costen 16 durus, poden fabricar bombes, que no costen més que 30 céntims».

Cridat després Jaume Pelip, cambrer del café Parisenc, digué, a preguntes del fiscal, que en aquell café acostumava a reunirshi l'anarquista Amo amb un altre jove, però que al processat no'l reconeixia.

Deixaren de presentarse'ls testimonis Emili Amo, Enric Castellote, Josep Vila, Marian Castellote, Joan Linares, Josep García, Joan González, Josepa Peña y Josep Miró; foren renunciats Jaume Torras y Francisco Colomé, y se passá a la prova documental.

En aquesta hi figura l'acta del registre fet a casa'l processat, en la qual hi consta que s'hi van trobar làmines, follets y periòdics anarquistes, un títul d'esperantista y unes quartilles destinades a les caixes.

Acabada la prova y essent la una del mitgdia, se sospengué la vista.

Renuada a les quatre de la tarde, pronunciá son informe el fiscal, comensantlo per fer remarcar que'l principal component de les bombes esclatades a Barcelona era la dinamita, y que en poder del processat (amb confidencia o sense) se'n trobaren 25 cartutxos.

Va calificar el senyor fiscal d'inverossimil la versió del processat respecte a la compra de la dinamita y després de ponderar en sentides paraules els mals materials y socials que a Barcelona ha fet el terrorisme y de donar per irrefutable el fet de l'existencia d'explosius en poder del Jordán, va acabar demanant al jurat un veredicte de culpabilitat.

Informá seguidament el senyor Puig de Asprer el qual sostingué que l'acusació contra'l Jordán mancava de base, que's suposava una intenció en el processat que no tenia y que per altra part la llei no pot castigar l'intenció.

S'apoiá sobre tot el defensor en la existencia del confident Amo, calificant tot lo succeit al seu representant de trama policiaca urdida per aquell pera fer mèrits y justificar els diners que cobrava.

Y després de sostenir que an en Jordan no se l'acusava més que per esser ácrata y de fer una defensa de la llibertat del pensament, acabá el defensor son informe demanant al jurat un veredicte amb arreglo a les seves conclusions.

Resumí imparcialment els debats el senyor Catalá y se retirá el jurat a deliberar. El veredicte no contenia més que una pregunta, que feia referencia a si en Jordan y Gallegos era culpable de tenir en son poder substancies explossives.

El jurat, la deliberació del qual fou ráṕida, contestá que sí y en vista d'això la Sala, a petició del fiscal y aplicant la llei de 10 de juny de 1894 sobre explossius, va condemnar en la seva sentencia an en Francisco Jordan y Gallegos a quatre anys de presiri.

La vista acabá a dos quarts de vuit d'ahir vespre.

■ ■ ■ ■

El conflicte de les carns

Cap a la seva solució

Ara com ara, el conflicte de les carns camina envers la seva resolució. Els venedors de carn al detall se reuniren ahir tarde, tal com anunciárem, pera pendre acords definitius respecte de la malansa de bestiar que comensará demá.

Ells volen sortir de les urpes dels proveidors y an això convergeixen els seus esforsos.

En la reunió d'ahir, que fou extremadament concorreguda, s'acordá que desde'l dissabte vinent, entre'ls adherits a la «Unió Barcelonesa» sigui la de les dotze del mitgdia l'hora de fer la classificació de carns dels caps de bestiar sacrificats.

S'acordá també que'l pagament sigui fet a un cobrador del «Crédit Lyonnais» de dos quarts d'onze del matí fins a dos quarts d'una a l'Escorxador y de quatre a sis de la tarde a les oficines de l'Associació de «Tablajeros y Cortantes».

Que avui, de sis a vuit de la tarde, quedés oberta la darrera llista de noves adhesions en les esmentades oficines.

Finalment, que pera celebrar el comensament tant temps desitjat de la desliliuració dels carnicers detallistes, se reparteixin bonos d'una lliura de carn de bou o de vedella, que s'enviaran a les redaccions dels diaris de Barcelona, a fi de que siguin distribuits entre necessitats, indicantse les taules ont hagin de recullir la carn.

L'acte acabá entremitg de gros entusiasme.

Satisfets poden estar el president de l'«Unió Barcelonesa» y sos companys de Junta directiva per l'éxit que corona els seus esforsos.

■ ■ ■ ■

TEATRE NOU. — Avui divendres s'estrenará an aquest favorescut teatre la sarsuela en un acte lletra de don Adolf Sánchez Carrere, música dels mestres Quislant y San Felipe, «La morucha», d'éxit a Madrid. Podem afegir que «El viaje de la vida» continua omplint el teatre tots els dies aplaudint a les senyoretes Baillo y Capilla y als senyors Santpere, Rojo y demés actors de la companyia.

Amb motiu de la festa major de la barriada, la Societat «Reunión Familiar Instructiva», d'Hostafrancs, celebrará tot un seguit d'actes els dies 1, 2, 3, 4 y 5 d'octubre entrant.

Hi haurá curses de bicicletes, funcions teatrals, balls de societat, concerts, etc. Pera'ls balls s'ha contractat a l'antiga y acreditada orquestra «Els Nois d'Olesa».

The Berlitz School ha ensenyat el francés y l'alemany a S. M. Alfons XIII - DEMÁNINSE PROSPECTES - PELAI, N.º 58

La comissió organisadora del concurs de sardanistes al Palau de Belles Arts y del festival de diumenge a la tarde al Parc Güell y amb les cobles «La Principal», de Perelada, y «La Principal», de La Bisbal, segueix treballant activament per la bona organisació de dites festes y especialment la festa de la tarde al Parc Güell en el qual tindrá lloc un petit homenatge al mestre Enric Morera el qual ha promés la seva assistencia a l'acte, tocantse en honor seu a més de la «Montanyenca» les preciosos sardanes titulades «Festa major» y «L'Empordá», en les quals el mestre Morera obtingué un veritable éxit. No cal dir l'importancia que tindrá dita festa, la qual será un veritable aconteixement.

L'Unió de Productors d'Espenya pera'l Fomento de la Exportació ha rebut una comunicació del F. del T. N. felicitantla per la creació del Departament d'Extensió Comercial que a judici del Foment ha de reportar innegables benifets a l'industria y al comers nacionals.

La Secció d'Estudis Socials de l'A. E. P. celebrará reunió extraordinaria avui, a les deu del vespre, pera discutir y aprovar son reglament interior y tractar de l'organisació del curs de 1911-1912.

Se recomana l'assistencia als inscrits.

Han felicitat al governador per la seva actitut davant els darrers successos, don Ramon Monegal, una comissió de les Escoles dels districtes II y VI, la Societat de fabricants de farina, la Cambra Agrícola oficial de Catalunya y el Centre de contractistes.

Al Centre Familiar Instructiu (A. O.) hi tindran lloc els examens dels deixebles d'un y altre sexe que assisteixen a les seves escoles diumenge vinent, a les nou del matí y a les tres de la tarde.

El diumenge seguent dia 8, a les tres de la tarde, se repartiran els premis.

DE SANITAT. — El subdelegat de Sanitat veterinaria senyor Sugrañes ha denunciat al governador dues fondes de la seva demarcació per haver trobat en les mateixes carn y peix nocius a la salut pública y per no reunir els utensilis de coure que empleen a la cuina les condicions que exigeix la llei.

Aquest matí una comissió de l'Esbart Catalá de Dansaires ha visitat al senyor Serraclara pera ferli entrega del remanent que resultá a benefici de la vila del Vendrell en el festival que tingué lloc el diumenge passat en el Teatre Prado Catalán.

El remanent es de 91'65 pessetes, que sumades amb el donatiu de 500 pessetes que feu l'Ajuntament d'aquesta ciutat fan un total de 591'65 pessetes, que seran remeses a l'arcalde del Vendrell per mediació del d'aquesta ciutat.

Tots els documents y comprovants acreditatius estan a disposició del públic en el domicili particular del secretari de la comissió, Enric Bertran, Mallorca, 198, baixos.

La comissió se complau en donar les més expressives mercés a tots quants elements secundaren sa humanitaria iniciativa, com també al públic que honrá amb sa presencia el festival.

A invitació del president de la Junta local de Reformes Socials senyor Puig d'Asprer, pera tractar de solucionar la vaga de rajolers del districte VII, acudiren la comissió d'obrers y dos patrons dels nou invitats.

Exhortats pel president a la conciliació amistosa, els obrers expressaren que se sotmetien a la decisió del Consell de Conciliació y Arbitratge. Els dos patrons manifestaren que no tenien autorisació dels demés, peró que per sa part no acceptaven la intervenció de l'esmentat Consell.

Com, segons la llei, no pot obligarse contra la voluntat a cap de les parts a sotmetres al judici arbitral, acabá sa entrevista aixecantsen la oportuna acta y disposant el president que's remetés copia al governador civil.

La Comissió de Beneficencia del Centre F. N. R. «Fivaller», Ateneu del districte VI, que periódicament reparteix bonos en especies a les families necessitades del districte, ens ha enviat deu bonos duplicats de pa y arrós dels 400 que repartirá diumenge vinent dia 1 d'octubre, de nou a dotze del matí, precisament, en son estatge social, Consell de Cent, 264.

Els repartirem entre persones necessitades en nom de les quals donem a la entitat les més expressives mercés.

Una comissió de suplents de serenos ha estat a l'arcaldia a recomanar la resolució de la reforma de les demarcacions.

El senyor Serraclara tenia el propósit de resóldreho aviat, peró ha hagut de deixar l'arcaldia abans de poderho fer.

El dilluns comensará a funcionar la classe de pintura a l'aire lliure, al cios que s'ha habilitat al Parc, focant al Palau de la Industria, per gestions del senyor Fuxá, director de la Escola de Belles Arts, de Llotja.

Ahir visitaren al senyor Portela, entre altres, el governador militar, el vispresident del Congrés de primera ensenyansa que li entregá el volum de les deliberacions y el diputat senyor Ferrer y Vidal.

Demá tindrá lloc en la Societat choral «Catalunya Nova» (Sant Simplici, 6, segon), organisat per la Secció de Cultura d'aquesta entitat, una conferencia pública per son director musical el senyor don Joan Camps, versant sobre'l tema «La Música com element educatiu».

L'Esbart Catalá de Dansaires ens comunica la seva adhesió a l'homenatge que Barcelona rendeix al mestre Morera, un dels seus més ilustres homes.

L'Academia de Taquigrafia, fundada en 1872 amb el fi primordial de propagar el coneixement de la escriptura taquigráfica, acordá en sa darrera sessió la obertura pera primers d'octubre próxim de dos cursus gratuits pera homes y un especial pera senyoretes, perseverant d'aquest modo en la missió que voluntariament s'imposá.

En el local de la referida Associació (Portaferrissa, 16, primer), facilitaran quants detalls puguin interessar an els que desitgin inscriures pera dits cursos. Hores de despaig: de sis a nou de la vetlla.

Lo de Melilla

Madrid, 28, 10 matí

Notes diverses de Melilla

Melilla. — Demá's verificará l'enterro del tinent Antoni García.

Estan molt avensats els treballs pera la formació d'un batalló d'indígenes que constará de 500 plasses.

El reclutament se porta a efecte sense dificultat y a l'hora present van inscrits uns 150 individus.

Milloren rápidament el capitá Grávalos y els demés oficials ferits.

Del producte de la funció benéfica al Cine Imperial s'han repartit 15 pessetes a cada un dels ferits.

Al teatre d'estiu, ont actúa la companyia Guardon, se celebrará aviat una funció benéfica, també a favor dels ferits.

Continúa la tranquilitat a les posicions.

Han tornat a aparéixer fogueres als cims, fora de les línies avensades.

Segons els confidents són les senyals cridant als moros a la harca.

Madrid, 28, 6'15 tarde

Sense noticies

El Govern no tenia aquesta tarde noticies de Melilla.

De Ceuta

Ceuta. — Ha sortit d'aquest port el canoner «Marqués de la Victoria».

Procedent de Cádiz y Tánger ha arribat l'«Alvaro de Bazán».

S'han subastat els útils y mobiliari del penal.

El comers se lamenta de la pujada de la moneda Hassani, amb la qual el preu de la carn pujará 25 céntims el kilo.

Madrid, 29, 12'30 matinada

Agitació

A Tetuán continúa l'agitació en la cábila de Benimaden a causa de les prèdiques del santó Bulam, enemic dels cristians, y del que se sospita obra influit pels francesos.

Més noves de Melilla

Melilla.—La policia indígena s'ha distribuit per la vora dreta del Quert pera impedir que passin mercaderies amb destí a l'harca.

Ademés de la policia indígena els «gums» amics tornaran a reunirse el pròxim dia 30, amb el fi d'atacar als harquenys.

Continúa la tranquilitat en les posicions.

Anit tornaren a aparèixer fogueres en les altures fòra de les línies avensades, que segons els confidents eren senyals cridant als moros a l'harca.

Han arribat mil llicenciats.

La majoria lluixen condecoracions guanyades en la campanya anterior.

S'ha verificat l'enterro del tinent Gòmez García.

Continúen millorant el capitá Grávalos y demés ferits.

Del producte de la funció benèfica verificada en el Cinematògraf Imperial, s'han repartit 15 pessetes a cada un dels soldats ferits.

En el Teatre d'Estiu se celebrará aviat una altra funció benèfica.

El «Pelayo» ha salpat amb rumbo a Ponent.

En el Ministeri de la Guerra

De Melilla no ha tingut avui cap noticia el Govern.

No obstant, en les primeres hores de la nit el ministre de la Guerra se tancá en son despaig acompanyat de son secretari, ocupantse en desxifrar un extens telegrama amb clave.

El general Luque ha firmat aquesta nit amb urgencia uns nomenaments de metges destinats als hospitals de Melilla y Málaga.

"La Época,,

Aquest diari se mostra, com «El Imparcial», partidari de que's porti a efecte una inspecció a l'Ajuntament de Madrid pera que en les pròximes eleccions sápiga l'opinió a qui deu votar.

No obstant, desconfia de que'l Govern realisi aquesta inspecció, donada la política que ve seguint a l'Ajuntament.

An aquesta política's deu la situació de l'arcalde que li falta apoi y per tant d'energia y autoritat moral, hipotecada a complacencies y xafarderies d'entre bastidors.

Diu També que lo mateix el catedràtic senyor Besteiro que'l catedràtic senyor Ovejero, ambdós amics den Lerroux, han sigut posats en llibertat.

La resolució, quan l'han adoptat els tribunals, es justa; però, no li sembla al Govern que hi hauria que tenir un xic més de cuidado abans d'incoar procediments de aquesta classe?

Com no es possible dubtar de que'l moviment de la justicia es el que val, no seria cosa de mirarho molt abans de comensar a procedir pera que no resultin contraproduents els procediments?

Es una observació que respectuosament comuniquem als ministres del rei.

De Bilbao

Bilbao. — Se deia aquesta tarde que demá sortirá pera Madrid una comissió de la Unió Patronal pera contrarrestar les gestions que realisa a la cort la comissió obrera.

Se tramiten actualment 51 sumaris pels successos.

En tots els molls, desde Bilbao a Portugalete, se treballa sense que hagi ocorregut cap incident.

Han sigut posats en llibertat 15 dels detinguts a causa de la vaga.

Reial orde d'Instrucció Pública

El ministre d'Instrucció pública ha dictat una reial orde en la que's disposa que en consideració a l'urgencia d'habilitar professors que durant el próxim curs expliquin algunes assignatures de la Secció de Ciències Naturals recentment establerta a la Universitat de Barcelona y per la manca de personal docent en la mateixa s'accedeix a la proposta del claustre de la Facultat d'autorisar a Josep Arias Encobet, conservador del Museu de Ciencies Naturals de Madrid, Artur Caballero, conservador del Jard iBotánic de Madrid, y Josep Fuset, catedrátic de l'Institut de Palma y auxiliar del Laboratori biológic-marí de Balears, pera que exerceixen en comissió y sols durant el curs de 1911 a 1912 el cárreg de professors de Organografia y Fisiología animal y y Zoografia d'articulats acumulada el primer; de Organografia y Fisiología vegetal y Zitografia y Geografia botánica acumulada el segon; y de Zoografia de vertebrats y Antropología acumulada el tercer dels citats, conservant durant el desempenyo d'aquesta comissió tots els drets y havers que en son respectiu cárreg els corresponguin.

Una altra desgracia

Un «autobus» cau al Sena, matant 11 persones y ferintne 9

París, 28.—Ahir a la tarde caigué al Sena, desde'l pont de l'Archevequa, un omnibus-automóbil ple de passatgers, resultant una vintena de víctimes.

Els bussos que han baixat al Sena a les set del vespre, diuen que al «autobus» no hi queda ningú.

Falten quatre persones, tementse que se les hagi emportat la corrent.

L'«autobus» que ha caigut al Sena passava a gran velocitat pel pont de l'Archevesque.

Pera evitar una empessonada amb un altre «autobus» que venia en direcció oposada, el «watman» ha donat un fort cop al volant, ocasionant una forta virada del vefcol, que ha pujat a l'acera, ha enfonzat el parapet y ha caigut al riu.

Tot seguit s'han organisat els socors.

Han sigut extrets els morts y ferits, passant aquests a l'hospital, ont són degudament assistits.

No's coneix el parader del «watman», suposantse que ha mort.

Els morts tots són veins de París.

Ha acudit al lloc de la desgracia una gran gentada.

Les víctimes conegudes fins ara de l'accident del «autobus», són 11 morts, entre ells el «watman», que no ha sigut trobat, creientse que se'l ha emportat la corrent, y nou ferits.

Entre'ls morts hi ha quatre criatures.

El revisor del «autobus» s'ha salvat, peró ha fugit, ignorantse'l seu parader.

Un timu original

Un comerciant del carrer d'Espoz y Mina ha sigut objecte d'un timu de sorprenent originalitat.

Pel citat carrer passejava un cavaller de elegant port que al semblar sense voler amb un bastó va rompre'l vidre de l'aparador.

Sortí el comerciant indignat, se trabá de paraules amb el distret vianant que oferí pagar el vidre, peró com no portava diners damunt oferí pagar a casa seva.

Al comerciant no'l satisferen les paraules del cavaller que s'expressava amb gran dificultat en castellá.

Acudí un guarda y com el comerciant insistis en que se li paguessin desseguida les 50 pessetes que valia la lluna, el cavalerr requerí a l'autoritat pera que'l registrés y se convencessin de que no portava diners damunt.

Així ho feu el guarda, trobant en una butxaca de l'americana un bitllet de mil francs.

El comerciant va sortire satisfet.

Vaig a cobrar, se digué, les 50 pessetes que'l molt tranquil deia no tenir.

El francés, torbat, s'excusá y entregá'l bitllet de mil francs que'l comerciant cambia amb rapidesa y torna al cavaller les 950 pessetes després de cobrar la lluna.

Noves censures al cavaller per la distracció y desapareix.

Hores després, el comerciant se presenta a la Comissaría dient que'l bitllet era fals.

Concurs d'aviació

Ceuta.—Definitivament el 15 de novembre's verificará'l concurs d'aviació prenent-hi part en Vedrines y altres.

Lo del Marroc

Les negociacions

París, 28.—El secretari d'Estat alemany ha entregat a l'embaixador francés la resposta d'Alemanya «comentant» les darreres proposicions de Fransa.

Ha arribat a París la nota de les observacions alemanyes a les darreres proposicions franceses respecte del Marroc.

La nota alemanya conté noves demandes que's mantenen reservades y que exigiran detingut exámen.

Larache y Alcássar.-Parla unpersonatge ministerial

pera conéixer el pensament del Govern, ha

Un personatge ministerial que té motius manifestat lo seguient:

El Govern espanyol no ha pensat en abandonar Larache y Alcássar.

Pera evitar això arribará a totes les intranzigencies.

Es qüestió d'Estat, arriba al decoro nacional, el no deixar que se'ns dosseseixi de llegitims drets y interessos en la zona de nostra influencia.

Parlar de compensacions es una inexactitut, puig se debilita al Govern presentantlo davant l'extranger com propici a debilitats que estan lluny de son ánim.

Dit personatge compara amb amargor aquesta conducta d'una part de la prempsa davant la francesa, que dona sempre la nota vibrant d'intranzigencia pera enrobustir la acció diplomática del seu Govern.

Madrid, 29, 1 a 3 matinada

De Governació

El general Luque ha estat en el ministeri de la Governació conferenciant amb el senyor Barroso pera preguntarli si podran retornar algunes de les tropes que van marxar a provincies a conseqüencia de les darreres vagues.

El senyor Barroso digué que podien retornar les forses que anaren a San Sebastian.

L'Espanya pintoresca

L'aventurer andalús «Vivillo» ha firmat avui un contracte amb l'empresa de Vista Alegre (Carabanchel) pera actuar de picador en la corrida que's celebrará el pròxim diumenge.

Vaixells anglesos

Palma de Mallorca. — Han salpat els navilis anglesos cap a l'estret de Gibraltar, ont s'uniran amb els demés navilis de l'esquadra.

Més de Bilbao

Bilbao. — Regna tranquilitat en el moll.

A Alts Forns treballaren 1,662 obrers y a «La Vizcaína» 883.

D'emigració

Coruña. — Desde'l dia 22 que sofrí averies a l'entrar a Santander el vapor francés «Espagne» porten esperant en aquest port pera embarcar, 900 emigrants. Se tem un conflicte, ja que nombroses families recorren els carrers demanant caritat.

Concurs hípic

Valladolid.—En la carrera d'ensaig guanyaren els tinents Ramos y Golcochea.

El cavall del tinent Jurado l'arrossegá, resultant illés.

Se sospengué'l recorregut nacional per lo avensat de l'hora.

FILLS DE F. MAS SARDA

RAMBLA DEL CENTRE, 29. - BARCELONA

Negocien els cupons Interior y Amortisable 4 per 100, Municipals, Obligacions Foment de Obres, Carbons Berga, Coxes Automóbils, Ferrocarrils y altres, venciment 1 octubre.

CRONICA DE FORA

CATALUNYA - ESPANYA - EXTRANGER

(PER TELEFON Y TELEGRAF)

Madrid, 28, 10 matí

Després de lo de Valencia

Valencia. — Custodiats per la guarda civil han arribat sis detinguts més de Bunyol, cinc de Carcagent y set d'Alcira.

El capitá general se proposa revisar la sumaria dels detinguts pera posar en llibertat a tots els que no tinguin responsabilitat greu en els successos passats.

El total dels detinguts a tota la provincia no arriba a 150.

El general Echagüe ha dit que l'import dels perjudicis causats pels incendis a Cullera, excedeix de 100,000 duros.

A les demés poblacions també s'han causat perjudicis considerables.

L'arcalde de Carcagente ha visitat al capitá general pera donarli les gracies per haverli enviat forses a dita población.

Han sigut disoltes algunes societats obreres.

Enfonzament d'una fàbrica

Saragossa. — A una fábrica de conserves de Gallur s'enfonzá un dels pisos principals quan treballaven al pis de sota 50 operaries.

Se desplomá'l sostre y totes aquestes dones quedaren sepultades sota les runes.

Els veins y autoritats acudiren rápidament en auxili de les obreres y lograren extréuréles a totes amb vida.

Moltes estan ferides, peró se tem sols per la vida de tres que resultaren amb lesions en distintes parts del cos.

Madrid, 28, 2 tarde

Les mines d'Almaden

La ponencia formada per diputats y senadors pera donar dictamen sobre les proposicions presentades pera l'arrendament de la venda en comissió dels productes de les mines d'Almaden, proposa l'adjudicació a favor de la casa Bauer, representant de la casa Rostchild, que ofereix fiansa d'un milió de pessetes y la seva firma, rebaixant el tipu de comissió de 1'25 per 100 a 0'75, cobrant ademés el 0'5 per 100 més quan el preu dels francs excedeixi de 8 lliures es-

Els patriotes bilbains. - - Gestions den Perezagua

El ministre de la Governació, al rebre avui als periodistes, ha manifestat que'l senyor Perezagua havia visitat al senyor Canalejas pera queixarse de que'ls patrons de Bilbao no han complert el compromís que varen contraure amb els obrers, y ha pregat al Govern que interposi la seva influencia pera que aquells deposin la seva actitut.

Les aigües de Madrid

El comissari regi del Canal ha donat compte al ministre de la Governació de l'acord pres d'executar unes obres al riu Lozoya, a Buitrago, pera separar les aigües dels safreigs de la Moncloa de les del Canal.

La Junta de Sanitat ha girat una visita d'inspecció y redactará una memoria.

Rectificant una nova

A pesar d'havernos assegurat ahir el ministre d'Instrucció pública que'l discurs de obertura de curs correria al seu cárreg, avui ha rectificat dient que'l pronunciaria el senador senyor Montejo.

"El Imparcial,,

«El Imparcial», prenent peu de les censures y acusacions de la mateixa prempsa republicana contra l'Ajuntament de Madrid, demana que, si no's sospen immediatament, almenys se decreti una sospensió, com aquella que va fer el senyor Dato, que tan funestos resultats va donar.

Madrid, 28, 4'15 tarde

Les eleccions a Madrid

El comte de Romanones, que, com sempre, dirigirá les eleccions per Madrid, se proposa no sols que no hi hagi més que una candidatura monárquica de liberals y conservadors, sinó que ademés estigui formada per elevades persones y agenes en lo possible a la política.

L'infant d'Orleans

Se diu que l'infant don Alfons de Orleans, a qui s'ha reintegrat en el cárreg de tinent d'infanteria, destinantlo a Melilla, será també reintegrat en sos honors d'infant d'Espanya.

Com sa esposa, la princesa de Coburgo es protestanta, se donará el cas de que en la familia reial espanyola hi hagi una infantá no católica.

L'ensenyansa religiosa

Contestant el ministre d'Instrucció pública a censures formulades per l'«Osservatore Romano», per les modificacions que pensa introduir en la ensenyansa religiosa que's dona en les escoles normals, ha dit que aitals censures no tenen fonament.

La ensenyansa de la religió seguirá essent obligatoria en les Escoles Normals. Sols en la Escola Superior del Magisteri será potestatiu l'estudi de l'assignatura de Religió y Moral.

Combinació de personal

El senyor Canalejas ha confirmat aquesta tarde que prepara una combinació en la magistratura.

L'Exposició de Buenos Aires

El ministre de Foment, a instancia de la Cambra de Comers de Madrid, ha dónat les ordes pera que, com més aviat millor, tinguin retorn els productes y mercaderies enviats per nostres productors a l'Exposició de Buenos Aires, interessant que l'Estat pagui els nólits y demés gastos, a fi de que les Cambres de Comers puguin després fer se cárreg de dites mercaderies entregantles als expositors.

Els fondistes y l'impost d'inquilinat

Els fondistes de Madrid s'han dirigit a l'arcalde, dientli que si no's rebaixa el tipu de l'impost d'inquilinat de les finques ont estan establerts tindran que tancar els seus establiments.

Madrid, 28, 5'15 tarde

Lo que diu el doctor Bejarano

El doctor Bojarano, en una intervíu que ha tingut amb un periodista, ha dedicat grans elogis als doctors Mayol, Ferreras, Gómez, y Rosell, pels seus treballs pera extingir la epidemia soferta al Vendrell y La Riera.

Diu que no trobá tantes facilitats com a La Riera al Vendrell, perqué'l Vendrell es una población rica, de més de 5,000 habitants, haventhi entre aquests gent lletrada, que opina y si arriba el cas discuteix y no es fácil lograr la obediencia cega que's necessita pera véncer aviat y bé.

Jo en veritat asseguro que no he trobat allí grans inconvenients, peró sí tinc de confessar que m'he quedat en el tinter amb més d'una iniciativa d'orde que podriem anomenar política, per temor a que se sentissin molestades les autoritats locals que desde'ls seus llocs així que's donaren compte del perills organisaren la beneficencia y altres serveis.

No es això una censura ni molt menys. Es que tinc molt arrelada la convicció de que en un poble epidemiat, tot, absolutament tot, ha de supeditarse als consells de l'autoritat sanitaria, y al Vendrell y La Riera podia atendres a l'aspecte social de la qüestió sense'ls temors als conflictes económics que se sentiren alguns dies.

L'origen de la epidemia es cosa que té de dilucidar encara el doctor Bejarano.

Referintse a que fos importada per un barco, ha dit el doctor Bejarano: Que un barco d'alt bordo no portará la epidemia, es segur; peró una llanxa de rem o de vela, que se acosta a qualsevol platja solitaria y carregá o descarrega, pot portarla. Es això evitable?

Per això, lo interessant pera fer eficás la acció sanitaria oficial, es tenir avís del primer cas sospitós a les poques hores de presentarse; y ara no ha estat així.

Respecte al pervenir—ha afegit—no puc protetisar; peró sí diré que si l'any vinent se presenta una altra epidemia, l'abortarem lo mateix que ho ha sigut aquesta, si's compta amb la confiansa en les augustes funcions sanitaries.

Madrid, 28, 6'15 tarde

En Lladó y Vallès

El regidor lerrouxista de l'Ajuntament de Barcelona senyor Lladó ha estat aquesta tarde en el ministeri d'Hisenda, celebrant diverses conferencies y recullint antecedents respecte de la supressió dels consums.

També ha conferenciat amb el senyor Lerroux.

El dimars retornará el senyor Lladó a Barcelona.

El Consell de demà

Demà, a dos quarts de cinc de la tarde, se celebrará Consell de ministres en Governació.

En Royo Vilanova

Pel districte de Valderrobles ha sigut proclamat diputat el senyor Royo Villanova, liberal demòcrata.

Visita

El senyor Dato ha visitat aquesta tarde al senyor Canalejas pera parlarli d'alguns assumptes relacionats amb les vagues pendents.

Les negociacions franc-espanyoles

Les negociacions franc-espanyoles se comensaran probablement el proper dilluns.

Demà arribará l'embaixador de Fransa, M. Geoffray.

En Weyler

El general Weyler ha conferenciat a última hora de la tarde amb el president del Consell.

Lo de Cullera

El capità de la guarda civil don Josep Borrué, quefe de les forses d'aquest institut concentrades a Cullera, participa haver detingut y posat a disposició del jutjat militar a quatre subjectes convictes y confessos d'haver mort a l'agutzil del jutjat de Sueca, ocupàntloshi tres ganivets, diverses prendes tacades de sang y el rellotge de l'interfecte parat a les 13'4, hora en que's cometé el crim.

Amb aquesta detenció la guarda civil ha capturat a tots els que prengueren part en la mort del jutge, l'escrivá y l'agutzil del jutjat de Sueca.

La minoria republicano-socialista de l'Ajuntament madrileny

Els regidors de la minoria republicano-socialista de l'Ajuntament de Madrid se reuniran aquesta nit en l'Ajuntament, pera tractar de la campanya que la prempsa ve fent contra ells y pregar als directors dels periòdics que'ls oeixin, cas de persistir la campanya, y que's concretin cárregs.

Els regidors convocaran un miting qual data se determinará en la reunió d'aquesta nit.

Vaga resolta

El governador de Girona dona compte de haverse resolt favorablement la vaga de tapers de Cassá.

El cotxers de Madrid

Una comissió de la Unió de cotxers ha visitat aquesta tarde al ministre de la Governació pera pregarli que's deixi sense efecté la determinació de la recullida d'abonos de cotxes, per suposar que ells no són culpables de que'l personal s'hagués declarat en vaga.

Madrid, 28, 9 nit

"Diario Universal,,

El «Diario Universal» publica el seguent solt, al semblar de carácter oficiós:

«Un estimat colega del matí se fa ressó d'una referencia en la que s'atribueixen al president del Consell, respecte a l'actitut de Espanya en les negociacions pendents amb Fransa sobre'l Marroc, determinades manifestacions a que es completament agé el senyor Canalejas.

Lo únic que hi ha de cert es que les negociacions amb Fransa, si s'han acabat les de Alemanya, se renuaran aviat, desitjant el Govern vivament sa terminació, pera donar en son dia compte a les Corts de tot y sotmetres al judici del país; peró entén que al millor éxit de les negociacions importa molt no aventurar especies ni definicions del criteri o actitut del Govern espanyol, per lo qual tant el president del Consell com el ministre d'Estat desautorisen tota versió que ara o mentres estiguin pendents les negociacions puguin atribuírsels per periódics nacionals o extrangers.»

De San Sebastián

San Sebastian. — En la tercera regata pera la Copa Chavarri han arribat els balandres per l'orde seguient: «Paquete», «Papoosoe», «Dóriga», «Bocarte», «Isabelita» y «Luchana».

—Una nena de vuit anys, anomenada Roser Iturre, y un seu germá, de 12, que estaven en una roca sortint del Castell de la Mota, veient pescar a son pare, els arrebatá una onada, desapareixent la nena.

El germá y el pare se salvaren, agafantse a un penyal.

Ha sortit un vaporet a buscar el cadavre de la nena.

—El quefe de la casa de l'infant don Carles, marqués de San Felices de Aragón, marxará el dissabte a Madrid.

Disposició d'Hisenda

El ministre d'Hisenda dictará aviat una resolució pera que'ls quefes y oficials de l'exércit no tinguin que pagar l'impost de l'inquilinat.

La pena de mort

El senyor Canalejas ha desistit de presentar per ara el projecte de llei suprimint la pena de mort.

L'orde públic a Barcelona

Segons el general Weyler la situació de Barcelona no ofereix cap perill pera l'orde públic.

Els detinguts a Cullera

En el ministeri de la Guerra s'ha rebut un telegrama del capità general de Valencia amb la llista dels detinguts a Cullera.

En poder d'un dels detinguts s'ha trobat el rellotge de l'agutzil mort.

Madrid, 29, 12'30 matinada

Horrible accident

Viatgers procedents de Salamanca donen compte d'un horrible accident ocorregut en un tren.

El revisor, nomenat Ignasi García, ja havia efectuat la última requisa y moments abans d'entrar en agulles a l'estació de Salamanca, descendí a l'estrep pera trasladarse segurament al furgó de cúa.

Ignorava o havia oblidat dit funcionari que en aquell lloc existeix una placa vertical de ferro de senyals, y degut an aquest oblit o ignorancia el sorprengué l'obstacle quan anava a l'estreb.

Agafat entre la paret del vagó y la placa de ferro, el revisor fou llensat a gran distancia a impuls de la violent topada.

El cap quedá completament separat del tronc y aquest quedá damunt la via després, quedant dividit a trossos al passar damunt d'ell la major part del tren.

Els molts passatgers que anaven a les finestretes sofriren l'impressió d'horror que es de suposar al veure rodar fora de la via el cap del revisor al mateix temps que'l cos era destrossat per les rodes del convoi.

Algunes senyores a l'arribar a Salamanca tingueren que esser assistides d'atacs nerviosos.

El conflicte de Trípoli

Els turcs se preparen

Roma, 28. — Telegrafien de Trípoli que han sigut assaltades les tendes d'armes de la població, comprant la gent y paganties a qualsevol preu, tota classe d'armes. No hi queda en aquells comersos arma de cap mena.

Se diu que'ls oficials turcs de guarnició a Benghazi se juramentaren pera assessinar als membres de la colonia italiana si arribava a desembarcar un cos d'exércit de Italia. Realisada la matansa s'internaran al país organisant guerrilles.

París, 28.—Se sab que alguns oficials turcs recorren Hongria pera comprar 16,000 cavalls.

Barcos a Trípoli

Malta, 28.—Un telegrama particular de Trípoli diu que'ls barcos de guerra italians que porten les forses expedicionaries se troben a 20 milles de Trípoli.

Se confirma oficialment que dos cuirassats y quatre torpillers italians han passat a la vista d'aquest port amb direcció a Trípoli.

París, 28.—Se sab que s'han situat davant de Trípoli vuit cuirassats italians escoltats per torpillers.

Fransa hi envia barcos

París, 28.—L'«Echo de Paris» publica un telegrama de Tolon, dient que M. Delcassé ha declarat que'ls cuirassats «Ernest Renan» y «Leon Gambetta» estan preparats, amb el personal complet y amb gran quantitat de queviures y carbó, pera marxar al primer avís cap a les aigües de Turquia, si fos necessari, pera protegir als súbdits francesos.

Un telegrama posterior diu que'ls esmentats barcos han emprés ja'l viatge.

L'ultimatum d'Italia

París, 28, 1'50 tarde.—La prempsa diu que l'ultimatum d'Italia, exigint l'ocupació de la Tripolitania per Italia, fou entregat ahir a la Porta, expirant avui el plas pera la contestació.

Se tem una immediata ruptura diplomática, seguida de la ruptura d'hostilitats.

Als centres oficials se considera exacta la nova de l'ultimatum d'Italia, peró s'ignora l'acullida que ha tingut a Constantinobla y l'hora que expira'l plas de contestació a l'ultimatum.

Roma, 28.—El ministre de Negocis extrangers ha comunicat a l'encarregat de Negocis d'Italia a Constantinobla el text de l'ultimatum d'Italia a Turquia, el plas del qual expira avui.

Pera evitar la selvatjada

París, 28.—Se diu que'l visgovernador de Trípoli ha fet jurar a tots els habitants que no cometran cap violencia contra'ls súbdits italians, pera no agravar la situació.

"El Mundo,,

Diu aquest diari:

Aquesta tarde s'ha comentat en el despaig oficial d'un alt funcionari de la situació, la nova de que'l senyor Navarro Reverter segueix oposant dificultats pera anar a Roma com embaixador d'Espanya en el Vaticá.

Aquesta mateixa nova, a la que ara semblen donar crédit els ministerials, sigué rectificada oficialment quan la publicá «El Mundo» fa ja bastant temps per haverho sentit afirmar a casa d'un ilustre personatge del partit liberal.

"España Nueva,,

Aquest diari coincideix amb «El Liberal» y diu que donada la forma amb que's fa la censura no tindrá més remei que deixar d'enviar les proves al Govern civil, atenintse a totes les conseqüencies.

Amb tanta parsimonia's fa la censura que galerades que's presenten al Govern civil a les tres de tarde, no's despatxen fins prop de les set, y encara amb nombroses tatxadures fins lo més ignocent.

De Valencia

Valencia. — Després de recórrer el litoral valenciá ha arribat el canoner «Temerario».

Ha sarpat pera Melilla el «Luis Vives» conduint el reste dels contingents dels regiments de Guadalajara y Mallorca y de cavalleria d'Alcantara.

Se'ls ha fet una despedida afectuosa.

La reunió de la minoria republicana-socialista de l'Ajuntament

Com varem anunciar, se reuní aquesta nit la minoria republicana-socialista de l'Ajuntament pera tractar de la campanya que alguns periódics venen fent dirigint forts atacs als individus que la integren.

Dels 20 que composen la minoria assistiren a la reunió 12, y altres enviaren la adhesió.

Després de breu discusió els reunits han acordat dirigirse al senyor Canalejas que defensá en el Congrés a l'Ajuntament dels atacs que li dirigien en la passada legislatura y solicitarli permís pera celebrar el dia 8 del próxim octubre un miting pera rebutjar els cárregs que se'ls dirigeixen.

S'invitará a la prempsa, diputats y senadors per Madrid y a quants correligionaris hi vulguin assistir.

ESPECTACLES

TIVOLI

Avui, divendres, a les nou de la nit, programa escullit per la nova companyia internacional eqüestre, acrobàtica musical y còmica, dirigida per Mr. CHEVALIER F. CHARLES. — Segona presentació de l'aplaudida troupe dels acròbates de saló,

LAS MASCOTAS

3 senyoretes y 4 senyors.— Detalls per cartells.

Teatre Novetats

Companyia còmic-lírica dirigida pel primer actor Emili Duval y els mestres Maties Puchades y Vicens Pellicer, de la que formen part les primeres tiples Pilar Martí y Sofia Palacios. Avui, divendres, tarde, a dos quarts de sis, primer, «Las estrellas»; segon, «Molinos de viento»; butaca de platea amb entrada, una pesseta; entrada general, 25 cèntims. — Nit, a un quart de dèu: primer, «Mussetta»; segon, «La revoltosa»; tercer, estrena de l'opereta en un acte, original de Manuel Moncayo, música del mestre Manuel Penella,

El viaje de la vida

amb assistencia de l'autor de la música, mestre Penella. Decorat nou de l'escenògraf Josep Castells. Pròximament les estrenes «Las hijas de Lenmos» y «Canción húngara». Dissabte, «Gente menuda».

ELDORADO. (TEATRE DE CATALUNYA) Gran companyia còmica dirigida pels primers actors

MARIAN DE LARRA y ARTUR LA RIVA

de la qual formen part les primeres actrius

MERCÈ SAMPEDRO
CLOTILDE OHICO
CONSOL ABAD

y el primer actor còmic

ROGELI JUÁREZ

Abonament a dilluns y dijous de Moda per 16 funcions, reservantse als senyors abonats de la temporada anterior les seves localitats fins avui, divendres. — *Abonament especial a nits de dies festius* per 12 funcions.—Inauguració de la temporada, el dissabte, 7 d'octubre.

Avís. — S'arrenda el cafè.

TEATRE NOU

Avui, divendres, a les quatre, senzilla, entrada, 10 cèntims, «Sangre moza»; a les cinc, doble, entrada, 20 cèntims; primer, «Partida disuelta»; segon, «Molinos de viento», per la senyoreta Baillo y el senyor Rojo, ajustadíssima interpretació per tota la companyia. — Nit, a un quart de dèu, primer, «Molinos de viento»; segon, l'obra del dia,

El viaje de la vida

tercer, estrena a Barcelona de la sarsuela en un acte, lletra d'Adolf S. Carrere, y els mestres Quislant y San Felipe,

LA MORUCHA

d'èxit a Madrid.—Dissabte y diumenge, selecte cartell.—Se despatxa a comptaduria.

TEATRE SORIANO. — (Reformat y embellit).— Avui, divendres, tarde, a les quatre, senzilla: 10 cèntims, «El arte de ser bonita», per la tota d'hermoses dònes d'aquesta companyia. A les cinc, doble, 20 cèntims, primer, «La canción de la gloria»; segon, èxit sense trampa, «La boda de Chipilín», gran *matxitxa* y preciosos couplets del *Cri-cri*, per la Montoro y Viñas.—Nit, a un quart de dèu, entrada 30 cèntims. Programa monstre. Primer, «La canción de la Gloria»; segon, el major èxit (dos actes), «Gente menuda», grans ovacions a la popular cansó de *La Serafina*; tercer, «La boda de Chipilín».— Dissabte tarde, no hi ha funció pera donar lloc a l'assaig de l'estrena de la nit, «El género alegre». — També's despatxen localitats a la Rambla del Mitg, 6, y Comte de l'Assalt, 108.

TEATRE CÒMIC. — Avui, divendres. Nit, a dos quarts de dèu. Entrada, 35 cèntims. L'òpera en quatre actes,

La Traviata ó la Dama de las Camelias

per les senyores Canals y de Luna, y els senyors Rosal, Marín, Casas y Barrenas; segon, el notabilíssim SANZ amb sa companyia automàtica. — Se despatxen localitats a la Rambla del Mitg, 6, y Comte Assalt, 108.

TEATRE APOLO

Avui, divendres, no hi haurà funció pera donar lloc a l'assaig general de l'emocionant drama en cinc actes, de gran èxit en el Teatre Ambigú de París,

LA CONSPIRADORA

ó los herederos de la guillotina

que s'estrenarà demà, dissabte, amb l'entremès «Solico en el mundo» (dels Quintero).

SATURNO PARQUE

Plassa d'Armes del Paro

El lloc més fresc de Barcelona.
Entrada de passeig, 0'10 pessetes.

Sessions de cinematògraf.—Demà, dissabte, debut de GRANS ATRACCIONS. — Grans festes pera la setmana de la Mercè.—Avui, divendres, tarde, concert per la banda militar; CONCURS DE NATACIÓ y jocs en el llac pera nens menors de 15 anys

---

LA RABASSADA

Hotel-Restaurant

Obert dia y nit.—Gabinets particulars. Cuina de primera. — Servei a la Carta y

Coberts desde 5 pessetes

Atraccions Americanes

Scenic Railway, Bowling Alleys Cake Walk, Casa encantada, Palau de cristall' Palau de la rialla, Passeigs, etc.

Entrada, 0'50 ptes.

amb dret a escullir una atracció.

Casino particular -- Jocs varis

RESTAURANT DE LUXE

Servei a la gran carta.—«Chef» de París. Concerts diaris per la

ORQUESTRA DE TZIGANES

Tramvia directe, sortint cada 20 minuts, desde'l Tibidabo a LA RABASSADA. Automòbils desde casa Gomis a LA RABASSADA. Carruatges desde'l Tibidabo a LA RABASSADA

Cinematògrafs

SALA MERCED

Nova empresa. Estrena cada dia de pelícoles, «El viento de la suerte». «VIERNES DIA 13». «Tontolini periodista». «Tontolini Josué», y altres. Pròximament estrena de la sensacional: «CATÁSTROFE DEL ACORAZADO LIBERTÉ». Grans novetats en les GRUTES ARTÍSTIQUES. — Tots els diumenges y dies festius sessions matinals a les onze del matí.

Gran Saló Doré

Programa monstre de pelícoles y atraccions.

Exit — MARTIN ARISET — Exit
musical excèntric

Ovacions - Mis DESSI FRENCH - Ovacions
ciclista

EXIT — **OTROP** — EXIT
2 hermosíssimes senyoretes, 2

STARY MAXDIOW

cants y balls populars russus

Al Dorè tot Barcelona pera admirar l'hermós programa d'atraccions y pelícoles.

Contínus debuts.

DIORAMA Avui, gran programa. Venda y lloguer de pelícoles.

Concerts

MUSIC-HALL - LA BUENA SOMBRA - 3, GINJOL, 3

Ultim dia de LOS FRESCALES, per les TUDELINAS. Immens succés de LA GARCINUÑO. Exitàs a CARME DE SANTOS, LA YOLANDA, LAS GIRALDINAS y a tot el reste de la nombrosa troupe. — Entrada lliure.— Avui, per la tarde, estrena SI TE PICA... RÁSCATE. — El 6 d'octubre, debut del famós cantador andalus el NIÑO DE CABRA.—Molt aviat grans novetats.—Desseguida, nombrosos debuts de primer orde.

ALCÁZAR ESPAÑOL. — 7, Unió, 7

Tots els dies, tarde y nit, GRAN TROUPE DE VARIETÉS. — SARSUELETES COMIQUES Restaurant a la carta. Servei de 1.er orde, día y nit

---

Gran Eden Concert

Music-Hall Parisien — Unic a Barcelona. — Tots els dies, tarde, a dos quarts de 4; nit, a dos quarts de 10: Gran espectacle de varietats.

DIVERSIONS PARTICULARS

MUNDIAL PALACE. — Concerts Santos tots els dies. Coberts desde pessetes 3'50 Els divendres, bouillabaise. Dissabtes, menú corrent y vegetarià.

Botlletí comercial

28 de setembre de 1911

Moviment de Borsa

BORSA DE MADRID

Interior comptat	84'30
— fí de mes	84'55
— — pròxim	101'35
Amortisable 5 per 100	95'30
— a per 100	.....
Banc d'Espanya (accions)	297'50
Accions Tabacalera	485'75
Riu de la Plata	.....
Sucrera preferents	.....
— ordinaries	16'25
— obligacions	80'75
Francs	108'95
Lliures	27'39

BORSA DE BARCELONA
Cotisació oficial

	Oper.	Diner	Paper
Londres, 90 dies vista	.....	26'87	.....
— xec	27'43	.....	27'42
París, xec	9'10	.....	9'05
Madrid y plasses banca, a 8 d/v.	.....	0'30	.....

Efectes públics espanyols

	Oper.	Diner	Paper
Deute Inter. fí de mes (Oct.)	84'25	84'25	84'275
— — fí pròxim	.....	84'55	84'575
— — comp., serie A	84'70	.....	.....
— — — — B	84'60	.....	.....
— — — — C	84'65	.....	.....
— — — — D	.....	.....	.....
— — — — E	.....	.....	.....
— — — — F	.....	.....	.....
— — — — G. H.	85'00	.....	.....
— — — dif. series	.....	.....	.....
— Amort. fí mes (15 nov.)	.....	.....	.....
— — comp., serie A	101'50	.....	.....
— — — — B	101'50	.....	.....
— — — — C	101'45	.....	.....
— — — — D	.....	.....	.....
— — — — E	.....	.....	.....
— — — — F	101'25	.....	.....
— — — dif. series	.....	.....	.....
— Amort. fí de mes (Oct.)	.....	.....	.....
— — comp., serie A	95'35	.....	.....
— — — — B	95'35	.....	.....
— — — — C	95'35	.....	.....
— — — — D	95'35	.....	.....
— — — — E	.....	.....	.....
Títuls Deute Mun., 1903-4-5	93'65	.....	.....
— — — 1906	.....	94'00	94'25
— — — 1907	.....	93'75	94'25
— — Reforma 1908	93'25	93'15	93'35
— — Maig 1899. Ensxe.	.....	.....	.....
— — Abril 1907, Ensxe.	.....	.....	.....
Emprèstit Diputació Prov.	.....	100'00	100'50
Port de Melilla y Xa'arines	.....	107'50	108'00

Obligacions comptat

	Oper.	Diner	Paper
Nord d'Esp., prior. Barcelona.	.....	.....	.....
— Lleida, Reus, Tar.	.....	.....	.....
— Villalba a Segovia.	.....	96'25	96'75
— esp. Alm. Val. Tar.	96'15	96'00	96'25
— Osca a Fr.ª, alt. lín.	.....	95'15	95'35
Mines Sant Joan Abadeses	.....	81'75	82'50
Tarragona a Barc. y Fransa	.....	58'35	58'65
Madrid, Sarag. Alic., serie A	107'00	106'75	107'25
— — — B	.....	103'00	103'50
— — — C	96'25	96'00	96'25
— — — D	.....	.....	.....
Madrid a Barcelona, directes	.....	.....	.....
— — Reus a Roda	.....	57'75	58'25
Alm. Val. y Tarrag., no adher.	.....	62'25	62'75
— — adherides	78'25	78'00	78'25
Mad. Zam. Or. Vigo, em. 1880.	.....	44'50	45'00
— — — 1883.	.....	44'50	45'00
— — serie G y H.	.....	78'50	79'00
Asturias, Gal. y León, 1.ª serie.	.....	.....	.....
— — 2.ª hipo.	.....	.....	.....
Valladolid a Med. de Rioseco.	.....	.....	.....
Madrid, Cáceres, Port., serie 1.ª	.....	104'00	104'50
— — — 2.ª	.....	104'00	104'50
— — — 3.ª	.....	95'00	95'50
— tots els cent. impars.	.....	95'00	95'50
Basc-Asturia, 1.ª hipoteca	.....	.....	.....
— 2.ª —	.....	108'50	107'00
Cariñena a Saragossa	.....	.....	.....
Olot a Girona	.....	93'50	94'00
Companyia General Tramvies	.....	97'00	97'50
— An. Tr. Bar. Ens. G.	.....	.....	.....
— Tr. Bar. S. A. y ext.	.....	97'00	97'50
— Barc. Elec. (janer)	.....	104'00	104'50
— — (octubre)	.....	96'75	97'25
Companyia Transatlántica	.....	93'75	94'25
Canal d'Urgell	.....	79'75	80'25
Soc. Gen. Aigües Barc. (janer)	.....	71'50	72'00
— — — (octubre)	.....	93'50	94'00
Comp. Gen. Tab. de Filipines	.....	100'50	101'00
General Sucrera d'Espanya	.....	80'50	81'00
Port de Barcelona, emp. 1905	.....	.....	.....
— — — 1908	.....	.....	.....
— — Circul. 1909	.....	.....	.....
— — — 1910	.....	.....	.....
— — — 1911	.....	.....	.....
Port de Tarragona	.....	102'75	103'25
Bonos pref.—Comp. reg. Ebre.	.....	91'50	92'00
Foment Obres y Construc.	.....	97'75	98'25
Comp. Cotxes y Automòbils	.....	97'25	97'75
Siemens Schuckert, Ind. Elec.	.....	97'75	98'25
Societat Valenciana Elec	.....	103'75	104'25
Navegació y Industria	.....	93'00	93'50
Societat Carbons de Berga	.....	94'50	95'00

Accions fí de mes

	Oper.	Diner	Paper
Banc Hispano Colonial	.....	.....	.....
— Prestams y Descomptes	.....	.....	.....
Catalana General de Crèdit	64'25	.....	.....
Societat de Crèdit Mercantil	.....	.....	.....
F. C. Med. a Zam. y Or. a Vigo.	.....	.....	.....
— Nord d'Espanya	91'65	91'60	91'65
— Madrid a Sarag. y Alac.	91'10	91'10	91'15
Comp. Reial Canalització Ebre.	.....	.....	.....
Ferrocarrils Andalusos	.....	.....	.....

BORSI Y CAMBIS

Informació de la casa FILLS DE F. MAS SARDÁ, *Rambla del Mitg, 22.*

Borsí del matí

	Obre	Tanca
Interior. fí de mes	84'18	84'17
Alacants, ídem	91'25	91'10
Nords, ídem	91'70	91'65
Orenses ídem	.....	.....
Colonials, ídem	.....	.....
Cotons	N/D.	.....

Borsí de la tarde

	Obre	Tanca
Interior, fí de mes	84'21	84'12
Alacants, ídem	91'15	90'40
Nords, ídem	91'60	91'30
Orenses, ídem	.....	.....
Colonials, ídem	.....	.....
Banc Espanyol de l'Illa de Cuba	.....	.....
Cotons	N/D.	.....

Cambis de moneda

Alfons	8'50 p. 100	
Isabel	11'50	—
Unses	8'50	—
Or de quatro durus	8'00	—
Or de un y dos durus	6'50	—
Dollars	11'50	—
Lliures esterlines	27'20	ptes.
Francs	8'60	p. 100
Marcs	133'25	—

Societats y Ferrocarrils

COMPANYIA DELS FERROCARRILS DE M. S. A. — Kilometres en explotació: Xarxa antiga, 2,945; Xarxa catalana, 719. Tota la Xarxa, 3,664.

Ingressos dels dies 1 al 10 de setembre:

	1911	1910	Diferencia
	Pts. Cs.	Pts. Cs.	Pts. Cs.
Xarxa ant.	2.614,394'60	2.647,579'49	33,184'89
Xarxa cat.	895,111'87	855,566'46	39,545'41
Totals	3.509,506'47	3.503,145'95	6,360'52

Ingressos desde 1 de janer al 10 de setembre:

	1911	1910	Diferencia
	Pts. Cs.	Pts. Cs.	Pts. Cs.
Xarxa ant.	58.462,027'07	57.763'714'40	698,312'67
Xarxa cat.	20.641,369'98	20.043,061'05	588,308'93
Totals	79.103,397'05	77.806,775'45	1.296,621'60

Barcelona, de 28 setembre de 1911. — El secretari del Comité, *Felip Blanc.*

Plassa de Barcelona

COTONS

Informació del CENTRO ALGODONERO DE BARCELONA.

LIVERPOOL, 28 *de setembre*

	Anterior Tanca	Avui Obre	Avui 2.ª	Avui 3.ª	Avui Tanca
Disponible	6'12	....	6'12	....	....
Setembre	5'90	Nom.	....	5'95	5'98
Setembre-Octubre	5'60	5'60	5'63	5'60	5'62
Octubre-Novembre	5'56	5'54	5'58	5'56	5'57
Novembre-Desembre	5'53	....	....	....	5'53
Desembre-Janer	5'53	....	....	....	5'53
Janer-Febrer	5'55	5'54	5'57	5'54	5'55
Febrer-Mars	5'57	....	....	....	5'57
Mars-Abril	5'59	....	....	....	5'59
Abril-Maig	5'60	....	....	....	5'60
Maig-Juny	5'61	5'60	....	5'60	5'61
Juny-Juliol	5'61	....	....	....	5'61
Juliol-Agost	5'61	....	....	....	5'61

ALEXANDRIA, 28 *de setembre*

	Ant.-Obre	Avui-Obre
Novembre	19 7/32	19 3/16
Janer	19 1/32	19 1/32

Sostingut.

NOVA-YORK, 28 *de setembre*

	Anterior Tanca	Avui Obre	Avui 2.ª	Avui Tanca
Disponible	10'45	.....	.....	.....
Setembre	10'21	.....	.....	.....
Octubre	10'20	10'15	10'12	.....
Novembre	10'24	.....	.....	.....
Desembre	10'36	10'29	10'32	.....
Janer	10'30	10'24	10'26	.....
Mars	10'43	10'36	10'38	.....
Maig	10'55	.....	.....	.....
Juliol	10'59	.....	.....	.....

NOVA-ORLEANS, 28 *de setembre*

	Anterior Tanca	Avui Obre	Avui 2.ª
Disponible	10 9/16	.....	.....
Setembre	10'26	.....	.....
Octubre	10'21	Nom.	10'17
Novembre	10'22	.....	.....
Desembre	10'26	10'21	10'23
Janer	10'31	10'26	10'29
Mars	10'46	10'39	10'43
Maig	10'57	.....	.....

Arribades als ports dels Estats-Units 65,000 bales en un dia, contra 55,000 de l'any anterior.

Preus corrents de cotons en rama, donats per la Junta Sindical del Colegi de Corredors Reials de Comers de Barcelona, en pessetes els 100 kilograms.

Procedencia	Middling fair	Fully good midd.	Good Middling
N.-Orl.-Texas	190 a 192	186 a 188	184 a 186
Altres ports	201 a 202	185 a 187	183 a 184

CAFES Y SUCRES

Informació de la casa EMILI GAISSERT Y C.ª, *carrer Princesa, 61.*

HAVRE, 28 *le setembre*

Café (good average)	Obre	Tanca
Setembre	75'75	75'75
Desembre	75'75	75'75
Mars	73'75	74'25
Maig	73'75	74'25

Venedors.

NOVA-YORK, 28 *de setembre*

Café (Tipu núm. 7)	Obre	Tanca
Setembre	.....	12'63
Desembre	.....	12'40
Mars	.....	12'00
Maig	.....	11'98

Sostingut.

PARÍS, 28 *de setembre*

Sucre (núm. 3)	Obre	Tanca
Setembre	56'00	.....
4 Octubre	48'50	.....
4 Janer	48'25	.....
4 Mars	48'25	.....

HAMBURG, 28 *de setembre*

Sucre (Base 88 per 100)	Obre	Tanca
Setembre	18'00	18'00
Octubre-Desembre	16'50	16'87
Janer-Mars	16'42	16'72
Maig	16'45	16'72

Sostingut.

LONDRES, 28 *de setembre*

Sucre (Base 88 per 100)	Obre	Tanca
Octubre-Desembre	16/4	.....
Maig	16/5 1/4	.....

Sostingut.

LLANA

HAVRE, 28 *de setembre*

Buenos Aires	Obre	Tanca
Setembre	163'00	.....
Maig	160'50	.....

Calma.

PEBRE

HAVRE, 28 *de setembre*

Tellicherry	Obre	Tanca
Setembre	65'75	.....
Desembre	66'50	.....
Mars	67'50	.....
Maig	68'00	.....

Ferm.

METALLS

LONDRES, 28 *de setembre*

Coure	55	10	..
Estany	174	7	6
Plom	15	1	..
Plata	24	3/8	..

CAUCHÚ

Fine Hard Para Rubber

Novembre-Desembre	.....

OLIS D'OLIVA

Informació de la casa J. REGÁS.

Dia 28 *de setembre*

Els 100 kilos, fòra consums

Andalús	de 123'50 a 125'00	pessetes
Tortosa	de 139'00 a 145'50	—
Borges	de 148'00 a 151'50	—
Baix Aragó	de 165'25 a 180'00	—

Arribades pels molls y estacions en el dia d'ahir. Estació del Bogatell, 0,000 kilograms. — Estació de Vilanova, 0,000 íd. — Estació del Nord, 0,000 íd.

OLIS REFINATS

En caixes de 5 bidons de 4 litres

Regàs, extraverge	8'00	pessetes cada un
— superfi.	7'00	— —
La Trompeta	6'00	— —

DROGUES

Informació de la casa VIUDA Y FILLS DE G. BOADA Y TRAVESSA, *plassa Antic Born, 14.*

Dia 19 *d'agost*

Preus per 100 kilograms franc envàs y estació o molls de Barcelona, salvo variació

	Pessetes
Nitrat de sosa 95 per 100 riqueza y 15/16 per 100 ázoe	30
Sulfat ferro cristallisat	6'50
— — pols	7'50
— — cristallisat per 10 tonelades	8'00
— — pols — 10 —	8'50
— amònic 20/21 ázoe	41'50
Clorur potassa 80/85 equivalent a 52/53 per 100 potassa pura	28'50
Sulfat potassa 90/92 equivalent a 48/50 per 100 potassa pura	29'50
Superfosfat cals mineral 13/15 per 100 àcid fosfòric soluble	7'50
Superfosfat cals mineral 16/18 per 100 àcid fosfòric soluble	8'50
Superfosfat cals mineral 18/20 per 100 àcid fosfòric soluble	9'50
Superfosfat cal òssos 15/16 per 100	.....
Escories Thomas 15/16 per 100 àcid fosfòric soluble	8'50
Kainita 12/13 per 100 potassa pura	8'50
Sulfat coure 99/100 puresa	70'00
Sofre en sacs de 40 kilos; el sac	8'00
— — — 20 — —	4'10
— flor en sacs de 50 kilos; el sac	11'00

Informació marítima

Moviment del port del dia 28 de setembre

EMBARCACIONS ENTRADES

De Màlaga, vapor espanyol «Colón», de 408 tonelades, capità Terrada, amb càrrega general, 20 tripulants y 9 passatgers.

De Sevilla, vapor espanyol «Castilla», de 1,085 tonelades, capità Jaen, amb càrrega general, 30 tripulants y 17 passatgers.

De Valencia, llagud espanyol «Antonieta», de 52 tonelades, patró Montoro, amb arena y 5 tripulants.

De Sant Carles de la Ràpita, llagud espanyol «Joven Pepe», de 35 tonelades, patró Rosales, amb sal y 6 tripulants.

De Palma, vapor espanyol «Rey Jaime I», de 1,168 tonelades, capità Terrasa, amb càrrega general, 59 tripulants y 63 passatgers.

De Castelló, vapor espanyol «Numancia», de 268 tonelades, capità Moll, amb càrrega general, 18 tripulants y 55 passatgers.

De Valencia, vapor espanyol «Jorge Juan», de 606 tonelades, capità Fàbregas, amb càrrega general, 31 tripulants y 350 passatgers.

De Ciudadela, pailebot espanyol «Concepción», de 40 tonelades, patró Enseñat, amb lastre y 5 tripulants.

De Ciudadela, pailebot espanyol «San Antonio, de 40 tonelades, patró Coll, amb càrrega general y 4 tripulants.

EMBARCACIONS DESPATXADES

Pera Mahó, vapor espanyol «Isla de Menorca», capità Ginart, amb càrrega general.

Pera Sagunto, vapor espanyol «Urko-Mendi», capità Mugartegui, amb lastre.

Pera Almeria y escales, vapor espanyol «Tintoré», capità Sensat, amb càrrega general.

Pera Marsella y escales, vapor espanyol «Cabo Roca», capità Salas, amb càrrega general.

Pera Gènova, vapor alemany «Termisia», capità Muller, amb càrrega general.

Pera Londres y escales, vapor espanyol «Pelayo», capità Verdaguer, amb càrrega general.

Pera Alacant, pailebot espanyol «Mascota», patró Alemany, amb càrrega general.

Pera Palma, vapor espanyol «Cataluña», capità Bennasar, amb lastre.

Pera Ciudadela, pailebot espanyol «Flor del mar», patró Mercadal, amb càrrega general.

Pera Palamós, llagud espanyol «Montserrat», patró Martí, amb càrrega general.

Imprempta y estereotipia, Fortuny, 2 tet.

Aixarop de Fosfat de Cals gelatinós

CASADESÚS

del Dr. CUIXART
TÓNIC, RECONSTITUIENT

De gran valor a l'època de la crescuda dels nens, 2'50 pts. en farmacies y Arc del Teatre, 21, Barna.

Herpes (Brians)

LA POMADA y ESSENCIA ANTIHERPETIQUES de BOTTA, preparades per Borrell, curen d una manera prodigiosa els brians y demès malalties de la pell, per inveterades que siguin. Són tan grans les virtuts d'aquests remeis, que s'han curat amb ells persones que tenien molt arraigats els brians y que cada estiu tenen de pendre banys d aigües sulfuroses, sense lograr curarse.

Unic dipòsit: Farmacia Borrell, COMTE DE L'ASSALT, NÚMERO 52 (cantonada al carrer de Sant Ramón).

HERNIES (trencadures). TRACTAMENT RADICAL: no més accidents que fassin necessaria intervenció quirúrgica (TALLS DE BISTURÍ), amb no usar armotostes, braguers y vendatges de basar ni els propalats en anuncis y reclams. Els incalculables y altament reconeguts beneficis del PROTOTIPO DEL TRACTAMENT NO OPERATORI (amb reial privilegi — tres patents d'invenció), per la Reial Academia de Medecina y Cirurgia llaurejat, garantisen comoditat incomparable, retenció absoluta y la curació en poc temps. Despaig de l'autor, especialista PERE RAMON: CARME, NUM. 33, PIS PRIMER, BARCELONA. Demanis gratis «FARO LUMINOSO PARA LOS ENFERMOS».

Sidral Teixidó

El millor refresc y el més eficàs desinfectant del tubu intestinal. Demaneulo en botilleries, kiosos y drogueries. Cuidado amb les falsificacions.

LABORATORI TEIXIDÓ, Viladomat, 48, y Manso, 64.—Barcelona

Colegi Peninsular Nova Sant Francisco, número 2

Classe especial de pàrvuls. — Primera ensenyansa completa.—Segona ensenyansa fins obtenir el grau de Batxiller.—Comers.—Idiomes.—Caligrafia.—Dibuix.—Gimnasia.—Solfeig y piano. —Interns, mitg pensionistes y externs. — Conferencies particulars. **Director: Don Antoni Raja**

FORA PÈL MOIXÍ

EL POLVOS COSMÉTICS DE FRANC treuen en pocs minuts el pèl de qualsevol part del cós, mata ses arrels y no torna a sortir. No irrita'l cutis. Aquest depilatori es utilíssim a les senyores que tinguin pèl moixí (vello) a la cara y brassos, pera que aixi puguin destruirlo. UN POT, 2'50 ptes. — S'envia certificat per correus si per endavant se reben 3'50 ptes. en LLIURANSA de Giro Mutu o segells de correu.

Farmacia Borrell

COMTE DE L'ASSALT (CARRER NOU), NÚMERO 52. - BARCELONA

PIANOS Y HARMONIUMS de lloguer, desde 8 fins a 15 pessetes al mes Carrer del Bruc, núm. 70 entressol, primera.

DINER en 1.ª hipoteca y sobre valor desde'l 3 per 100 anyal, en lletres, proprietaris, industrials y comerciants desde'l 1 1/2 per 100 al mes.

DINER en 2.ª hipoteca, usdefruits y parts indivises, y sobre genres, pianos, carruatges y tota garantia que convingui. Rambla de Santa Mònica, 4, entressol.

MOBLES DE A. DIRAT

Exposició permanent de dormitoris, menjadors, despatxos, salons, etc.

Grans magatzems amb 12 portes. Mendizàbal, número 30, y Sant Pau, 50, 52 y 54.

A PLASSOS Mobles — Sillerias — Làmparas, etc. Carrer S. Pau, 54

CORREOS

En primero octubre comenzará preparación especial próximas oposiciones para Oficiales y Señoritas de correos. — Academia García Goy, Paseo de Gracia, núm. 4. Unica que puede probar haber obtenido brillantes resultados en oposiciones anteriores.

SE NECESSITA un noi de catorze a quinze anys, amb bones referencies, que sàpiga llegir y escriure. Serà preferit un que tingui bicicleta. Dirigirse per escrit a l'Administració d'EL POBLE CATALÀ.

Correus - Academia

Autorisada per la Direcció. Unica que solament se dedica an aquesta carrera y que per son excelent plan d'estudis pot superar amb gran ventatge l'exigua proporció d'un 8 per 100 plasses, màxima a que s'ha arrivat per altres similars en l'anterior convocatoria. S'admeten interns. Director, l'Oficial del Cós, senyor Serralta, Porta de l'Angel, 14.

ESQUELES MORTUORIES

SE N'ADMETEN AN AQUESTA IMPREMPTA, FINS A LES TRES DE LA MATINADA

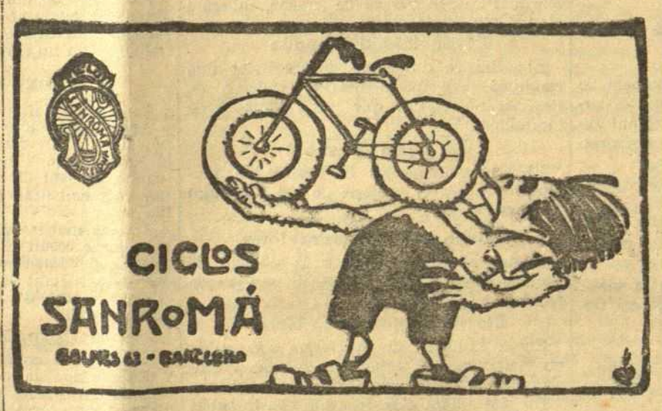

Torns y eines de precisió

pera mecànica y rellotgeria

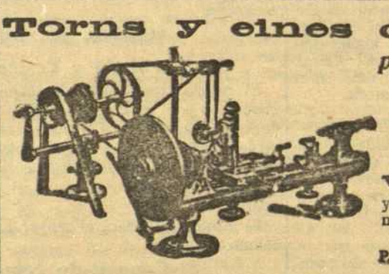

Torns pera aficionats

REPRESENTANT
dels torns y útils de precisió
Wolf, Jhan & C.ª
y de les acreditades mes suisses marca *Matthey*
Francisco Layret
P. MADOZ, NÚM. 1, PRINCIPAL

BODES Y BATEIGS

Gran assortit y varietat de capses y bossetes a preus econòmics. Venda a l'engròs y menuda.—FÁBRICA Y DESPAIG: 33, SANT PAU, 35

EMPRESA DE POMPES FUNEBRES

LA EGIPCIA

Societat Anònima

La **més important d'Espanya** - 20 sucursals ab telèfon - Central, Pelayo, 44 telèfon 1,113 - *Economia veritat en els preus*

Important: ***LA EGIPCIA*** es l'única funeraria que posseeix Cambra de Desinfecció, no servint cap artefacte sense que sigui prèviament desinfectat. **Nota:** Esmerat y ràpid servei tant en la capital com fòra d'ella.

ACADEMIA COTS ***FUNDADA EN 1879*** — **ARCS, 7, principal** (Travessia de les plasses de Santa Agna y Nova)

Centre d'ensenyansa, essencialment pràctica de Comers

Reforma de lletra, Ortografía, Correspondencia comercial. Documentació, Pràctiques d'escriptori, Mecanografía. — Càlcul mercantil y Teneduria de llibres per partida doble aplicada a tota classe d'empreses, incloses la BANCA Y BORSA. — El títul de Tenedor de llibres previs exàmens per pèrits y professors mercantils. — CLASSES ESPECIALS PERA SENYORETES. — Practical School of Languages (Llengües Vives) per professors extrangers y pels mètodes moderns purament pràctics.